

Sp. z o.o.

70-370 Świeżyno

ul. Bolesława Chrobrego 15/16

ETAP / BRANŻA: PROJEKT BUDOWLANY	DATA: SZCZECIN, LISTOPAD 2017	TOM: 1
-------------------------------------	----------------------------------	--------

NAZWA PROJEKTU

**REMONT KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. NARODZENIA NMP
W ŚWIESZYNI**

ADRES / DZIAŁKA

Świeżyno 23, nr geod. działki 185, obręb Świeżyno, powiat koszaliński

INWESTOR

Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP w Świeżynie, Świeżyno 23, 76-024 Świeżyno

ZESPÓŁ PROJEKTOWY /ARCHITEKTURA

OŚWIADCZENIE

W trybie art. 20 pkt. 4 Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r. z późniejszymi zmianami Niniejszym oświadczamy, że opracowana i sprawdzona przez nas dokumentacja, jest opracowana zgodnie z obowiązującymi na dzień jej wykonania przepisami oraz zasadami wiedzy techniczne.

PROJEKTANT: **mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda** upr. nr 14/ZPOiA/OK/2012

SPRAWDZAJĄCY: **mgr inż. arch. Anna Kiriakou** upr. nr 13/ZPOiA/OK/2011

OPRACOWAŁ **inż. arch. Kasjan Wielechowski**

mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda
Uprawnienia budowlane do projektowania
w specjalności architektonicznej bez ograniczeń
nr 14/ZPOiA/OK/2012
ZOIA RP nr ZP-0684

ZESPÓŁ PROJEKTOWY /KONSTRUKCJA

OŚWIADCZENIE

W trybie art. 20 pkt. 4 Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r. z późniejszymi zmianami Niniejszym oświadczamy, że opracowana i sprawdzona przez nas dokumentacja, jest opracowana zgodnie z obowiązującymi na dzień jej wykonania przepisami oraz zasadami wiedzy techniczne.

PROJEKTANT: **mgr inż. Dorota Sukiennik** upr. nr 8/Sz/99/2000

SPRAWDZAJĄCY: **mgr inż. Mirosław Hamberg**
uprawnienia budowlane nr 4662/61 w specjalności konstrukcyjno- budowlanej bez
ograniczeń Rzeczoznawca budowlany

D. Sukiennik
M. Hamberg

ZESPÓŁ PROJEKTOWY /KONSERWACJA

OŚWIADCZENIE

W trybie art. 20 pkt. 4 Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r. z późniejszymi zmianami Niniejszym oświadczamy, że opracowana i sprawdzona przez nas dokumentacja, jest opracowana zgodnie z obowiązującymi na dzień jej wykonania przepisami oraz zasadami wiedzy techniczne.

PROJEKTANT: **Ewa Palacz** mgr konserwacji i restauracji rzeźby kamiennej i
elementów architektonicznych Nr dyplomu nr 1931
mgr Ochrony Dóbr Kultury Nr dyplomu 1776

E. Palacz

STAROSTWO POWIATOWE W KOSZALINIE
Wydział Budownictwa i Ochrony Środowiska
załącznik nr do wniosku inwestora
zatwierdzony decyzją z dnia 19.02.2018
znak sprawy 308.6740.104.2018.EJ

ZN.K.5142.3.2018.KB
Nr rej. A-487

Koszalin, dnia 26 stycznia 2018 r.

Parafia Rzymskokatolicka
pw. Narodzenia NMP w Świeszynie
76-024 ŚWIESZYNO
z up. Pan Tomasz Gościmiński
GOTYK Sp. z o.o.
Al. Bohaterów Warszawy 15/16,
70-370 SZCZECIN

DECYZJA nr 59.2018.K

Działając na podstawie art. 36, ust. 1 pkt 1; art. 37a, c; art. 6, ust. 1, pkt 1, lit. c, art. 7 pkt 1, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187), § 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich, badań architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 22.06.2017r., poz. 1265), w związku z art. 39 ust. 1 Ustawy z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 1332 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19.07.2001 r. w sprawie rodzaju obiektów budowlanych przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (Dz.U. z 2001 r. nr 138 poz. 1554); w oparciu o art. 104 ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1257),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia: 09 stycznia 2014 r., data wpływu 10.01.2014 r., złożonego przez: Pana Tomasza Gościmińskiego, Gotyk Sp. z o.o., Al. Bohaterów Warszawy 15/16, 70-370 Szczecin,, występującego z upoważnienia Parafii Rzymskokatolickiej pw. Narodzenia NMP w Świeszynie, 76-024 ŚWIESZYNO 23 (Upoważnienie z dnia 09.01.2018 r. dołączone do wniosku); w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych polegających na remoncie i konserwacji Kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP w Świeszynie, gm. loco, Świeszyno 23, działka nr 185 obręb ewidencyjny Świeszyno;

Zachodniopomorski Wojewódzki Konservator Zabytków w Szczecinie

pozwala

na wykonanie badań i prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku:

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. Narodzenia NMP w ŚWIESZYNI

gm. loco, pow. koszaliński, woj. zachodniopomorskie
działka nr 185 w obrębie ewidencyjnym Świeszyno

wpisany do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego wraz z otoczeniem pod numerem A-487 decyzją z dnia 09 października 2009 r.,

Za zgodność z oryginałem

data podpis

2. **Zawiadomienia** wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac;
3. Powiadomienia WUOZ DK z minimum 7 dniowym wyprzedzeniem o terminach komisyjnych oględzin fundamentów i murów, o terminie otwarcia kuli wieńczącej wieżę oraz terminach komisji konserwatorskich;
4. **Przedstawienia do akceptacji** WUOZ DK wyników badań konserwatorskich cegieł, spoin, zapraw, stolarki oraz pierwotnej kolorystyki przed przystąpieniem do prac;
5. **Kierowania robotami budowlanymi przez inż. Mirosława Skierś**, zam. ul Niemierzyńska 21, 71-436 Szczecin, wskazanego we wniosku, posiadającego uprawnienia budowlane nr ZAP/0035/OWOK/12 z dnia 11.06.2012 r. wydane przez Okręgową Komisję Kwalifikacyjną ZOIBB w Szczecinie, w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń, spełniającego kwalifikacje określone w art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
6. **Wykonywania nadzoru inwestorskiego przez tech. bud. Janusza Futerskiego**, zam. ul. Głowackiego 10, 72-010 Police, wskazanego we wniosku, posiadającego uprawnienia budowlane nr 176/Sz/72 z dnia 18.11.1972 r. w specjalności architektonicznej i konstrukcyjno-budowlanej oraz wymagane doświadczenie zawodowe w nadzorowaniu prac przy obiektach zabytkowych, potwierdzone Zaświadczeniem nr 21 wydanym przez WKZ w Szczecinie z dnia 07.06.1994 r. znak PSOZ/Sz-n/5344/171/94, spełniającego kwalifikacje określone w art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
7. **Kierowania badaniami i pracami konserwatorskimi przez Panią mgr Ewę Mucho-Palacz**, zam. ul. Miodowa 111, 71-497 Szczecin, wskazaną we wniosku, posiadającą dyplom ukończenia studiów nr 1931 z 23.04.1997 r. na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu na kierunku Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki, w zakresie konserwacji i restauracji rzeźby kamiennej i elementów architektonicznych, oraz dyplom nr 1776 z 13.05.1994 r. WSP UMK w Toruniu na kierunku ochrona dóbr kultury w zakresie konserwatorstwa, a także kwalifikacje określone w art. 37a Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
8. **Prowadzenia dokumentacji** przebiegu wskazanych w pozwoleniu badań i prac w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, a także opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac oraz przekazania tej dokumentacji wraz z opracowaniem Zachodniopomorskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac;
9. **Ustalenia terminów odbiorów** częściowych i końcowego wykonanych prac z udziałem przedstawiciela Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie Delegatura w Koszalinie.

UZASADNIENIE

Kościół parafialny pw. Narodzenia NMP w Świeszynie, gm. loco, pow. koszaliński, usytuowany na działce nr 185 w obrębie ewidencyjnym Świeszyno, wpisany jest do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego pod numerem A-487 decyzją z dnia 09 października 2009 r. i podlega ochronie konserwatorskiej jako dzieło architektury i budownictwa (art. 6

Za zgodność z oryginałem

data podpis

Pouczenie

Niniejsze pozwolenie nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwolenia lub dokonania zgłoszenia w przypadkach przewidzianych Prawem budowlanym i innymi przepisami, oraz od uzyskania pozwolenia na prowadzenie interwencyjnych badań archeologicznych przy prowadzeniu robót ziemnych związanych z inwestycją. Ponadto, zgodnie z art. 47 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione, w razie ujawnienia nowych faktów i okoliczności, mogących doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru - zgodnie z art. 37a wyżej przywołanej Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. z 24.10.2014r., poz. 1446 z późn.zm.) - kieruje osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich, przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1 tejże ustawy. W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa wyżej, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru kieruje osoba, która posiada: 1) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo wykształcenie średnie i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie – oraz która przez co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury lub zaliczanych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 64 ust. 1. Powyższe przepisy stosuje się również do osób, które samodzielnie wykonują prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie, prowadzone przy zabytkach wpisanych do rejestru.

Standardy dokumentacji z prac konserwatorskich zostały określone w załączniku do rozporządzenia MKiDN z dnia 22 czerwca 2017 r. (Dz.U. z z 28.06.2017r., poz. 1265).

Zgodnie z art. 37c w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami robotami budowlanymi kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru osoba, która posiada uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz która przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.

W przypadku niedopełnienia warunków nałożonych w niniejszym pozwoleniu tut. organ stwierdza wygaśnięcie decyzji, w trybie przewidzianym w § 162 ust. 1 pkt 2 Kpa.

Od niniejszej decyzji służy Stronom odwołanie złożone do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa) za pośrednictwem Kierownika Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie Delegatura w Koszalinie (ul. Zwycięstwa 125, 75-602 Koszalin), złożone w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

Za zgodność :

data po.

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ

(wypis z listy architektów)

Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda

posiadająca kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **14/ZPOIA/OKK/2012**, jest wpisana na listę członków Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **ZP-0684**.

Członek czynny od: 04-07-2012 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 31-03-2017 r. Szczecin.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **30-06-2018 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Jan Łukaszewski, Przewodniczący Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

ZP-0684-A655-D4F8-A2YY-33B3

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

ZACHODNIOPOMORSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Szczecin, dnia 12.06.2012 r.

Znak sprawy: 13/OKK/UpB/2012

DECYZJA nr 14/ZPOIA/OKK/2012

Na podstawie: art. 12 ust. 1 pkt 1 i 5 i ust. 2 i ust. 3, art. 13 ust. 1 pkt 1 i ust. 4, art. 14 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity z 2010 r. Dz.U. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.), art. 11 ust. 1 i 2 i art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001r. Nr 5, poz. 42 z późn. zm.), § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. z 2006 r. Nr 83, poz. 578 z późn. zm.) oraz art. 104 i art. 107 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.),

stwierdza się, że

Pani

mgr inż. arch. JUSTYNA BERNAT-ŁAGODA

urodzona 23.03.1976 roku w Szczecinie

**posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową
i otrzymuje**

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń

Decyzja niniejsza jako uwzględniająca w całości żądanie strony nie wymaga uzasadnienia.

Od decyzji przysługuje Pani odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał decyzję tj. Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Architektów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA:

Tadeusz Andrzejewski Michał Bay Jarosław Bondar Rajmund Borowski Maciej Fumańczyk Marek Kosy Andrzej Popiel
Sekretarz Przewodniczący

Otrzymują:

1. Pani Justyna Bernat-Łagoda
ul. Mickiewicza 10/B
70-383 Szczecin
2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
3. Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP
4. aa

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ

(wypis z listy architektów)

Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. Anna Kiriakou

posiadająca kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **13/ZPOIA/OKK/2011**, jest wpisana na listę członków Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **ZP-0687**.

Członek czynny od: 04-07-2012 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 04-01-2017 r. Szczecin.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **30-06-2018 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Jan Łukaszewski, Przewodniczący Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

ZP-0687-8291-2B59-YEY5-Y421

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

ZACHODNIOPOMORSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Znak sprawy: 10/OKK/UpB/2011

Szczecin, dnia 12.12.2011 r.

DECYZJA nr 13/ZPOIA/OKK/2011

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i ust. 3, art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity z 2010 r. Dz.U. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.), art. 11 i 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001r. Nr 5, poz. 42 z późn. zm.), § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. z 2006 r. Nr 83, poz. 578 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.)

stwierdza się, że

Pani

mgr inż. arch. ANNA KIRIAKOU

córka Waldemara, urodzona 13.09.1977 roku

posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową
i otrzymuje

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń

Decyzja niniejsza jako uwzględniająca w całości żądanie strony nie wymaga uzasadnienia.

Od decyzji przysługuje Pani odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał decyzję tj. Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Architektów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA:

Tadeusz Andrzejewski Michał Bay Jarosław Bondar Rajmund Borowski Maciej Fymańczyk Marek Kosy Andrzej Popiel
Sekretarz Przewodniczący

Otrzymuje:

1. Pani Anna Kiriakou
ul. Okrzei 14
71-272 Szczecin
2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
3. Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP
4. aa

Mucha Ewa
(podpis posiadacza dyplomu)

Nr 1931
(numer dyplomu)

UNIWERSYTET MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Sztuk Pięknych

DYPLOM

Pani Ewa Anna Mucha
imię i nazwisko

urodzony(a) dnia 26 września 1968 roku

w Nowej Rudzie

odbył(a) studia wyższe magisterskie 6-letnie

na kierunku Konservacji i Restauracji

Dzieł Sztuki

w zakresie konservacji i restauracji rzeźby
kamiennej i elementów architektonicznych

z wynikiem dobrym

i uzyskał(a) w dniu 23 kwietnia 1997 roku

tytuł magistra sztuki

M. M...
Dziekan

J. J...
Rektor

Toruń, dnia 23 kwietnia 1997 r.

Mucha Ewa
podpis

Nr 1776
(numer dyplomu)

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

Wydział Sztuk Pięknych

DYPLOM

Pani Ewa Anna Mucha

urodzona dnia 26 września 1968 roku

w Nowej Rudzie

odbyła studia wyższe magisterskie

(5-letnie) na kierunku

Ochrona Dobrej Kultury

w zakresie Konserwatorstwa

z wynikiem dobrym

i po spełnieniu wymogów określonych
obowiązującymi przepisami uzyskała

w dniu 13 maja 1994 roku tytuł

magistra

J. J...
REKTOR

M. M...
DZIEKAN

Toruń, dnia 13 maja 1994 r.

CZEŚĆ OPISOWA

1. PRZEDMIOT, PODSTAWA OPRACOWANIA I INFORMACJE OGÓLNE

- 1.1. Przedmiot opracowania
- 1.2. Zakres opracowania
- 1.3. Podstawa opracowania
- 1.4. Dane inwestora
- 1.5. Lokalizacja inwestycji
- 1.6. Opracowanie

2. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

- 2.1. Lokalizacja obiektu
- 2.2. Opis obiektu
- 2.3. Historia obiektu
- 2.4. Stan zachowania oraz przyczyny zniszczeń
- 2.5. Dokumentacja fotograficzna
- 2.6. Wyniki badań laboratoryjnych
- 2.7. Wnioski z przeprowadzonych badań elewacji
- 2.8. Wytyczne konserwatorskie
- 2.9. Program prac konserwatorskich

3. EKSPERTYZA TECHNICZNA STANU KONSTRUKCJI

4. INFORMACJA O BEZPIECZEŃSTWIE I OCHRONIE ZDROWIA

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1- Decyzja o nadaniu uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej do projektowania b/o oraz oświadczenie pani Justyny Bernat-Łagoda
ZAŁĄCZNIK NR 2- Decyzja o nadaniu uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej do projektowania b/o oraz oświadczenie pani Anny Kiriakou
ZAŁĄCZNIK NR 3- Ewa Palacz dyplom nr 1931 konserwacji i restauracji rzeźby kamiennej i elementów architektonicznych, dyplom nr 1776 w zakresie konserwatorstwa oraz oświadczenie pani Ewy Palacz

CZEŚĆ RYSUNKOWA

PLAN SYTUACYJNY	Nr 01	skala 1:500
RZUT PRZYZIEMIA POZIOM I – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 02	skala 1:50
RZUT EMPORY POZIOM II – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 03	skala 1:50
RZUT STROPU POZIOM III – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 04	skala 1:50
RZUT WIEŻBY POZIOM IV – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 05	skala 1:50
RZUT DACHU POZIOM V – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 06	skala 1:50
RZUT WIEŻY POZIOM VI – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 07	skala 1:50
RZUT WIEŻY POZIOM VII – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 08	skala 1:50
RZUT WIEŻY POZIOM VIII – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 09	skala 1:50
RZUT DACHU WIEŻY POZIOM IX – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 10	skala 1:50
PRZEKRÓJ A-A – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 11	skala 1:50
PRZEKRÓJ B-B – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 12	skala 1:50
ELEWACJA POŁUDNIOWA – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 13	skala 1:50
ELEWACJA WSCHODNIA – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 14	skala 1:50
ELEWACJA PÓŁNOCNA – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 15	skala 1:50
ELEWACJA ZACHODNIA – STAN ISTNIEJĄCY	Nr 16	skala 1:50
UWAGA: Użyte w projekcie budowlanym materiały budowlane, preparaty chemiczne można zastąpić produktami o parametrach równoważnych lub nie gorszych innych firm posiadających w sprzedaży profesjonalne preparaty do konserwacji zabytków. Należy również zadbać, aby ich właściwości odpowiadały wymogom konserwatorskim. Inne zmiany preparatów oraz technologii należy konsultować z nadzorem projektowym i konserwatorskim.		

1. PRZEDMIOT, PODSTAWA OPRACOWANIA I INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Przedmiot opracowania

Opracowanie obejmuje wykonanie programu prac konserwatorskich wraz z badaniami organoleptycznymi oraz laboratoryjnymi elewacji oraz wnętrza wieży kościoła w Świeszynie, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A-487 z dnia 09.10.2009r.

1.2. Zakres opracowania

Opracowanie obejmuje program prac konserwatorskich dotyczący elewacji oraz wnętrza wieży kościoła w Świeszynie wraz z koniecznymi badaniami, wykonane na zlecenie Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Narodzenia NMP w Świeszynie.

Badania przeprowadzono na ceglanych i kamiennych elementach ścian kościoła, wyprawach tynkarskich wewnątrz wieży, stolarce drzwiowej oraz wszystkich elementach koniecznych do przebadania do odtworzenia pierwotnego wyglądu kościoła i użytych pierwotnie materiałów.

1.3. Podstawa opracowania

1. Zlecenie inwestora,
2. Wytyczne konserwatorskie,
3. Badania organoleptyczne oraz laboratoryjne,
4. Dokumentacja fotograficzna.
5. Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa obiektu ze zbiorów Urzędu Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie.
6. Prawo budowlane- ustawa z dnia 7 lipca 1994r. –(Dz. U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zmianami) ogłoszonymi w Dz. U. z 2006r. Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007r. Nr 88, poz. 587, Nr 99, poz. 665 i Nr 127, poz. 880. Zmiana do ustawy- Prawo budowlane z dnia 19 września 2007r. (dz .U. z dnia 18 października 2007r.)
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. z dnia 15 czerwca 2002 r.) z późn. zmianami,
8. Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004r. z późn zm w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. Nr 150 z 2004r poz. 1579)

9. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst ujednolicony) (Dz.U. 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z póź. zmianami),
10. Ekspertyza techniczna autorstwa mgr inż. Doroty Sukiennik z 09.2013r.
11. Program prac konserwatorskich.

1.4. Dane inwestora

Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP w Świeszynie.

1.5. Lokalizacja inwestycji

Świeszyno 24, 76-024 Świeszyno, działka nr 185, powiat koszaliński.

1.6. Opracowanie

ARCHITEKTURA

- mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda upr. nr 14/ZAPOiA/OKK/2012
- mgr inż. arch. Anna Kiriakou upr. nr 13/ZAPOiA/OKK/2011

KONSTRUKCJA

- mgr inż. Dorota Sukiennik upr. nr 8/Sz/99/2000
- mgr inż. Mirosław Hamberg upr. nr 4662/61

KONSERWACJA

- mgr Ewa Palacz mgr konserwacji i restauracji rzeźby kamiennej i elementów architektonicznych Nr dyplomu nr 1931, mgr Ochrony Dóbr Kultury Nr dyplomu 1776

2. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

2.1. Lokalizacja obiektu

76-024 ŚWIESZYNO

Świeszyno 23, działka nr 185 o powierzchni 0,4800 ha, obręb ewidencyjny Świeszyno [Nr 0071] stanowi własność Parafii Rzymskokatolickiej pw. Narodzenia NMP w Świeszynie, zapisaną w Księdze Wieczystej nr 9571 w Sądzie Rejonowym w Koszalinie .

2.2. Opis ogólny obiektu i historia jego przekształceń.

Kościół w Świeszynie usytuowany jest w południowo-zachodniej części wsi, położonej po północnej stronie bocznej drogi, przebiegającej w kierunku na wschód-zachód. Teren parceli kościelnej o nieregularnym, trójkątnym kształcie, płaski, otoczony

ogrodzeniem na kamiennej podmurówce z kamiennymi słupkami i kutymi przęsłami. Głównej wejście na teren działki przykościelnej prowadzi od południowo-zachodu, druga bramka usytuowana jest po stronie południowo-wschodniej i prowadzi do budynku plebanii. Teren działki porośnięty jest kępami starodrzewu. W składzie gatunkowym dominują kasztanowce, lipy, klony, jesiony i pojedyncze drzewa iglaste.

Kościół w Świeszynie jest budowlą orientowaną, z niewielkim przesunięciem osi w kierunku północnym. Jest to budowla jednonawowa, z wyodrębnionym prezbiterium i aneksami wschodnimi oraz wieżą zachodnią. Rzut na planie wydłużonego prostokąta, z kwadratową wieżą od zachodu, oraz pięciobocznie (5/8) zamkniętym prezbiterium. Do trzech prostych ścian części prezbiterialnej przylegają prostokątne w rzucie aneksy wejściowe. Do narożnika pomiędzy południową ścianą wieży a ścianą zachodnią przylega okrągła klatka schodowa, od strony zewnętrznej zamknięta trójbocznie.

Bryła kościoła zwarta, kształtowana z addycyjnie zestawionych prostopadłościennych brył. Nawa w kształcie wydłużonego prostopadłościanu nakrytego wysokim, dwuspadowym dachem, wieża zachodnia pięciokondygnacyjna, w formie smukłego prostopadłościanu zwieńczonego czworoboczną, smukłą iglicą. Prezbiterium podzielone na dwie bryły, do wschodniej ściany szczytowej przylega prostopadłościenna bryła, zachodniego przęsła prezbiterium, zamknięta dachem dwuspadowym, po stronie wschodniej niższa trójboczna część przykryta dachem trójspadowym, do bocznych elewacji bryły zachodniej przylegają prostopadłościenne aneksy nakryte dachem pulpitowym, natomiast do ściany wschodniej niższy prostopadłościenny aneks nakryty dachem trójspadowym.

Kościół w Świeszynie wzniesiony jest z ceramicznej cegły licowej o zabarwieniu karminowym, murowanej w wążku krzyżowym, spoinowaną płasko, zaprawą wapienno-cementową o czerwonym zabarwieniu. Cokół kościoła murowany z ciosów granitowych.

Więźba dachowa drewniana, o konstrukcji wieszarowej, z widocznym od strony wewnętrznej nawy, dekoracyjnym, pięcioprzęsłowym stropem z oryginalnymi polichromiami. Nad prezbiterium otynkowana i pomalowana koncha sklepienna, w kruchcie pod wieżą sklepienie kolebkowe z dekoracyjnym zwornikiem, na wyższych kondygnacjach wieży drewniane stropy belkowe nagie. Pokrycie dachu nad korpusem, prezbiterium i aneksami ze współczesnej zakładkowej dachówki ceramicznej koloru czerwonego. Pokrycie iglicy wieży z blachy ocynkowanej, w układzie pasowym, malowanym na czerwono.

W nawie okna metalowe pojedyncze stałe, dwudzielne, z ceglany m laskowaniem, półkolistymi zamknięciami i kolistą rozetą w górnej części, szklone w ołowiu szkłem białym w karo. W trzech oknach prezbiterium współczesne szklenie witrażowe. Okna w wieży metalowe, szklone pojedynczo, w otworach akustycznych ostatniej kondygnacji żaluzje drewniane.

Stolarka drzwiowa oryginalna, drewniana, utrzymana w stylistyce neogotyckiej, jedno- i dwuskrzydłowa, z oryginalnymi okuciami, wykładkami i klamkami.

Elewacje licowane cegłą ceramiczną, posadowione na niskim cokole z ciosów granitowych, odciętym przy zastosowaniu rolki zbudowanej z jednouskokowej kształtki ceglanej ułożonej główką na sztorc. Fasada zachodnia korpusu nawowego ślepa, z pięciokondygnacyjną wieżą na osi, do której przylega od strony południowej trójboczny aneks mieszczący okrągłą klatkę schodową. Elewacja aneksu dwukondygnacyjna, przepruta pojedynczym oknem w pierwszej kondygnacji i dwoma mniejszymi oknami w drugiej kondygnacji. Kondygnacje aneksu oddzielone dwuskokowym gzymsem, zwieńczone gzymsem arkadkowym. Krawędzie szczytów podkreślone cofniętym z lica, podwójnym fryzem ząbkowym, ułożonym z ceglanych główek kładzionych skośnie, w mijankę. Krawędzie zamknięte gzymsem zbudowanym z ćwierćwałka i cegieł ułożonych główkowo. U podstawy trójkąta szczyty dekorowane rytmicznym ornamentem krzyżowym, wgłębnym. Północe pole elewacji zachodniej korpusu nawowego dekorowane dodatkowo niszą w kształcie tonda.

Elewacje podłużne o identycznej dekoracji i podziałach, symetryczne, sześćoosiowe, dwudzielne, imitujące podział dwukondygnacyjny. Pas dolny oddzielony od górnego przy zastosowaniu głęboko cofniętego gzymsu okapnikowego poprzedzonego fryzem ząbkowym. Poszczególne osie oddzielone bezuskokowymi przyporami sięgającymi 4/5 wysokości ściany, zamkniętymi ceglany m czapami, w formie dwuspadowych daszków, ustawionych prostopadle do płaszczyzny ściany. W górnej części szkarpy dekorowane blendami szczelinowymi. Osie boczne obu kondygnacji ślepe, w narożach brak przypór. W pierwszej kondygnacji niewielkie okna zamknięte łukiem odcinkowym znajdują się jedynie w pierwszej osi od zachodu, w pozostałych osiach blendy powtarzające kształt okien. Okna górnej kondygnacji biforyjne, dzielone ceglany m laskowaniem, górą zamkniętym półkoliście, z tondem w zwieńczeniu. Profile ościeży okienny m sfazowane. Lico pół górnej kondygnacji cofnięte, ujęte, ponad

przyporami, płaskimi lizenami, poszczególne pola zamknięte potrójnym fryzem schodkowym. Całość elewacji zwieńczona wydatnym, bogato profilowanym gzymsem.

Elewacja wschodnia korpusu nawowego ślepa, w partii szczytowej dekorowana analogicznie do elewacji zachodniej, na osi trzema szczelinowymi otworami wietrznikowymi, w partii poddasza, zwieńczona kutym krzyżem na postumencie. Elewacje zachodniej bryły prezbiterium ślepe, partia szczytowa zamknięta gzymsem analogicznym jak w pozostałych elewacjach, elewacje boczne zamknięte potrójnym fryzem schodkowym i wydatnym, profilowanym gzymsem. Elewacje trójbocznej części wschodniej bryły prezbiterium, dwukondygnacyjne. Dolne kondygnacje ślepe, wschodnia przysłonięta bryłą aneksu, oddzielone podwójnym fryzem ząbkowym i wydatnym gzymsem okapnikowym, górne o licu cofniętym, ujętym płaskimi lizenami. Pola przeprute osiowo bulajami, w polach bocznych wtórnie powiększonymi do okien prostokątnych zamkniętych półkoliście, zwieńczone potrójnym fryzem schodkowym, gzymsem wieńczący analogiczny do pozostałych elewacji.

Elewacje aneksów bocznych, po stronie północnej i południowej oraz wschodnia elewacja aneksu wschodniego przeprute otworami drzwiowymi o sfazowanych narożach, zamkniętymi odcinkowo. Elewacje wschodnie aneksów południowego i północnego oraz elewacja północna i południowa aneksu wschodniego przeprute prostokątnymi okienkami o sfazowanych narożach, zamkniętymi łukiem odcinkowym. W narożach aneksów bocznych przyporami zwieńczonymi nadwieszonymi czapami. Pola elewacji aneksu wschodniego kształtowane i dekorowane analogicznie do pól bocznych dolnej kondygnacji wschodniej bryły prezbiterium.

Elewacje wieży zachodniej pięciokondygnacyjne, symetryczne. Na osi elewacji zachodniej trójuskokowy portal drzwiowy zamknięty półkoliście, o sfazowanym zewnętrznym ościeżu. Dolna kondygnacja oddzielona podwójnym fryzem kostkowym i profilowanym gzymsem okapnikowym. Wyższa kondygnacja przepruta biforium o sfazowanych ościeżach, zamkniętym półkoliście, wyżej na trzech elewacjach po trzy otwory szczelinowe, zamknięte prosto, z wyjątkiem w kluczu. Górna część trzech elewacji czwartej kondygnacji wieży ozdobiona płytkami blendami kolistymi. Czwarta kondygnacja wieży oddzielona fryzem ząbkowymi i gzymsem okapnikowym. Ostatnia kondygnacja na wszystkich elewacjach przepruta półkoliście zamkniętymi otworami akustycznymi, całość zwieńczona gzymsem. Podstawa hełmu wieżowego ujęta czterema trójkątnymi szczytami dekorowanymi trzema szczelinowymi blendami. Całość wieży

zwieńczona ośmioboczną iglicą na której szczycie znajduje się kuty krzyż oparty na kuli z gzymsem.

2.3. Historia obiektu.

Świeszyno jest wsią o metryce średniowiecznej. Wieś pod nazwą *Suessyn* po raz pierwszy została wzmiankowana w dokumencie z 1300 r. dotyczącym stanu posiadania Cysterek z klasztoru w Koszalinie. Skupowanie ziem przez klasztor w okolicach Koszalina zostało zakończone w 1523 r., kiedy to cała wieś została sprzedana mniszkom przez właściciela majątku Pawła Kranspara i jego syna Henniga. W ciągu XVI w. koszalińskie cysterski oddawały część gospodarstw we wsi w dzierżawę. Po wprowadzeniu reformacji i sekularyzacji klasztoru Świeszyno wraz z innymi 17 wsiami należącymi do Cysterek weszło w skład domeny książęcej.

Istnienie kościoła po raz pierwszy wzmiankowane jest w opisie Ludwiga Wilhelma Brüggemanna z 1784 r. Zgodnie z przekazem niemieckiego geografa we wsi znajdował się kościół pozostający pod patronatem królewskim i właścicieli pobliskiego majątku w Mierzymie (niem. *Mersin*). Kościół w Świeszynie był filią świątyni w Gorzycach (niem. *Gülz*), z którą posiadał wspólny patronat i był obsługiwany przez jednego kościelnego. We wsi znajdowało się 13 gospodarstw pełnorolnych, 3 zagrody małorolne i 4 zagrody chałupnicze, wieś liczyła 25 domów mieszkalnych.

Heinrich Berghaus w II poł. XIX w. określił Świeszyno mianem „stare wsi” z folwarkiem rozparcelowanym już pomiędzy chłopów. Wymienia również 9 nowych osad, które zostały założone w I poł. XIX w. na gruntach należących do dawnego majątku, a częściowo na gruntach chłopskich. Łączny areał ziemi określony został na 5381, 27 morgów. W tym czasie Świeszyno liczyło 442 mieszkańców zamieszkałych w 56 domach, którym towarzyszyły 83 budynki mieszkalne. We wsi hodowano głównie bydło i owce, a także konie i świnie. Działał tu również wiatrak.

W 1858 r. w skład majątku kościelnego wchodziło 75, 126 morgów ziemi, w tym grunty orne, pastwiska oraz zabudowania z ogrodami. Całość majątku kościelnego wyceniona została na 230 talarów.

Nie istnieją żadne wiarygodne źródła pozwalające na określenie pierwotnej lokalizacji, wyglądu i datowanie pierwszego kościoła w Świeszynie. Wiadomo, że w II poł. XIX w. funkcję kaplicy pełnił budynek miejscowej szkoły, gdzie przechowywane były księgi kościelne i sprzęt liturgiczny. W 1885 r. budynek szkoły doszczętnie spłonął, a w

raz z nim wszelkie kosztowności i dokumenty pozwalające odtworzyć historię tutejszego kościoła.

Nowy kościół został wzniesiony w 1886 r. przy użyciu cegły ceramicznej i otrzymał formę jednonawowej świątyni z pięciobocznie zamkniętym prezbiterium i wysoką wieżą zachodnią. W 1886 r. na wieży zostały zamontowane dwa dzwony, z których jeden został odlany w 1825 r. przez szczecińskiego ludwisarza A.W. Schuhmachera. Podczas II wojny światowej dzwon ten został skonfiskowany i miał być przetopiony na cele wojenne. Szczęśliwie instrument przetrwał wojnę i został przewieziony na składowisko dzwonów w Hamburgu (dosł. Cmentarz dzwonów, niem. „*Glockenfriedhof*”). Stamtąd trafił po wojnie do kościoła ewangelickiego w dzielnicy Walsum – Aldenrade miasta Duisburg, w kraju związkowym Nadrenia Północna-Westafalia, na zachodnie Niemiec.

Nie zachowało się wiele fotografii ukazujących wygląd kościoła sprzed 1945 r. Najlepszą jakością wyróżnia się zdjęcie przechowywane w archiwum fotograficznym Muzeum Narodowego w Szczecinie (fot. 1).

Utrwalony na fotografii stan zasadniczo nie różni się od wyglądu kościoła w chwili obecnej. Zdjęcie pozwala jednak na weryfikację pierwotnego rodzaju pokrycia iglicy wieży, który był naturalny łupek kamienny. Ciekawym szczegółem jest również metalowy wylot komin, widoczny na wschodnim skraju połączy dachu, świadczący o pierwotnym systemie grzewczym zainstalowanym w kościele. W południowo-wschodniej części parceli kościelnej usytuowany był typowy w formie obelisk, zwieńczony krzyżem żelaznym, poświęcony mieszkańcom wsi poległym w I wojnie światowej.

Poza tym wygląd kościoła znany jest z kilku pocztówek wydanych w okresie międzywojennym (fot. 2-3).

Do 1945 r. kościół w ~~Świeszewie~~ ^{Świeszynie} stanowił filię parafii w Mierzmie, wchodzącej w skład gminy kościelnej w Jarzycach (niem. *Geritz*, od 1895 r. *Geritz-Schwessin*), gdzie podlegały również wsie Dunowo (niem. *Thunow*), Strzekęcino (niem. *Streckenthin*), Golica (niem. *Gülz*) i Bardzolino (niem. *Barzlin*). Gmina podlegała zarządowi kościoła powiatowego w Koszalinie, w kościelnej prowincji pomorskiej Ewangelickiego Kościoła Unii Staropruskiej. W 1895 r. siedziba parafii została przeniesiona z Jarzyc do Świeszyna, gdzie wzniesiono nowy budynek plebanii.

W 1945 r. kościół został przejęty przez katolicką ludność polską. Rekonsekracja i poświęcenie świątyni pod wezwaniem Narodzenia NMP miało miejsce 25 września 1945 r. Od 1968 r. kościół stanowił samodzielny wikariat parafii p.w. św. Józefa w Koszalinie.

28 sierpnia 1973 r. erygowano nową parafię z siedzibą w Świeszynie, w której skład weszły kościoły filialne w Mierzymie, Jarzycach i Konikowie. Parafia podlega dekanatowi Boblice w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej.

Budynek kościoła w Świeszynie nie przechodził po 1945 r. większych remontów.

Ograniczono się do przystosowania wnętrza do potrzeb liturgii katolickiej i bieżących remontów. Usunięto część pierwotnego wyposażenia, zachowując jedynie chrzcielnicę, emporę zachodnią z prospektem organowym oraz ławki. W latach 70-tych wymieniono pokrycie dachu nad korpusem i na iglicy wieży na blachę cynkową. W latach 80-tych miał miejsce remont instalacji elektrycznej. Wykonano też nowe szklenie okien szkłem witrażowym. W ostatnim czasie wymieniono pokrycie dachu nad korpusem i zakrystią, na wykonane z ceramicznej dachówki typu zakładkowego o połyskującej powierzchni.

2.4. Stan ^{istniejący} ~~zachowania~~ elewacji.

Ogólny stan ^{istniejący} ~~zachowania~~ elewacji można uznać za bardzo zły. W ich obrębie należy jednak dokonać podziału na elewacje ceglane i cokół kamienny.

Zabezpieczenia przeciwwodne

Na skutek poprzedniego, wadliwego sposobu odprowadzenia wód opadowych oraz nieprawidłowo wykonanych obróbek blacharskich, wiele miejsc na elewacjach uległo znacznemu zawilgoceniu. Wiele elementów architektonicznych tj. rolki ceglane, występy nie posiada żadnego zabezpieczenia przeciwwodnego. Brak w tych miejscach obróbek spowodował znaczną destrukcję tych partii. W obrębie tych miejsc, w ciągu wielu lat, występowały wielokrotne procesy przemarzania, powodując znaczne zniszczenia lica ceglanego. Przyczyniły się także do szybszego rozwoju mikroorganizmów.

Lico ceglane

W obrębie lica ceglanego wyróżnić możemy kilka rodzajów zniszczeń m.in.:

- czarne nawarstwienia na powierzchni cegieł, pochodzące z zanieczyszczeń atmosferycznych,
- złuszczenia i odspojenia warstwy powierzchniowej cegieł, spowodowane zjawiskami mrozowymi,

- zacierki i łąty cementowe w miejscach ubytków – spowodowały zahamowanie procesów dyfuzyjnych, ze względu na większą wytrzymałość mechaniczną zniszczyły warstwy spodnie a także w znacznym stopniu zmieniły odbiór estetyczny elewacji,
- czarne naloty, zabrudzenia strefy podokienników,
- brak fragmentów oraz całych kształtek ceramicznych w detalach architektonicznych (rolka ceglana, ornamenty ceglane, fryzy).
- znaczne zawilgocenie stref parapetów, które doprowadziło do znacznego rozwoju porostów i wypłukania spoiny.

Spoiny

Na elewacjach wyróżnić można kilka rodzajów spoin:

- osypująca się oryginalna spoina – zjawisko spowodowane wieloletnim rozkładem spoina wapiennego i zjawiskami wietrzenia.

Kamień granitowy cokołowy

- strefa cokołowa – kamienie porażone biologicznie, zastosowana silna cementowa spoina,
- schody granitowe z czarnym nalotem i zaciekami, uszkodzona spoina - wymagają prac konserwatorskich i zabezpieczenia przed dalszym niszczeniem.

Tynk wewnątrz wieży

- Wyprawy tynkarskie klatki schodowej dobrze zachowane, pokryte ok. trzema warstwami przemalowań oraz szpachlówkami, które nie wpłynęły destrukcyjnie na strukturę tynku.
- Wyprawy tynkarskie wewnątrz wieży silnie uszkodzone. W wielu miejscach brak tynku – odsłonięte lico cegieł.

Więźba dachowa wieży.

Więźba dachowa z drewna tarteo, łączonego na zamki ciesielskie i drewniane dyble. Drewniana konstrukcja wieży w znacznym stopniu zawilgocona, w części zagrzybiona jak i zniszczona przez owady. Część krokwi i innych elementów więźby dachowej zniszczona głównie przez zawilgocenia powstałe przez nieszczelność pokrycia dachu. W poszczególnych częściach konstrukcji wykonane prowizoryczne naprawy. Stropy wieży nie zachowały stabilność i wymagają najprawdopodobniej drobnych robót naprawczych i stabilizacyjnych. Sygnowana belka dzwonowa nadpalona – zaburzona jest jej nośność. Wymaga ona demontażu oraz przeprowadzeniu zabiegów konserwatorskich oraz ponownej ekspozycji w nowym miejscu.

Na tej podstawie można stwierdzić, że konstrukcja wieży jest uszkodzona a zachowany materiał wymaga prac konserwatorskich.

2.5. Badania elewacji.

Wykonano badania konserwatorskie elewacji – badanie organoleptyczne na miejscu oraz badania laboratoryjne. Ze względu na bardzo dużą czytelność oryginalnych zapraw przy badaniu in situ wykonano badania laboratoryjne petrograficzne w celu określenia składu zapraw i uziarnienia w celu ich właściwego odtworzenia. Z badań pierwotnej kolorystyki nieczytelny był kolor krat okiennych z których pobrano próbkę do laboratorium.

2.6. Dokumentacja fotograficzna.

Fot. 1 Widok kościoła od strony południowo-wschodniej na archiwalnej fotografii sprzed 1945 r.

Fot. 2 Widok kościoła od strony południowej na pocztówce z lat 20-tych XX w

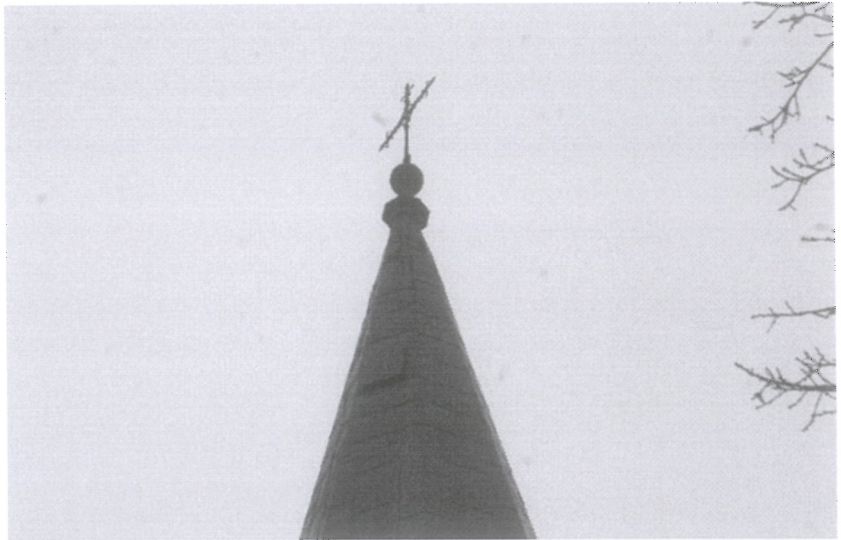
Fot. 3 Widok kościoła od południowego-zachodu na pocztówce z pocz. XX w

Fot. 4 Widok nieistniejącego kościoła w Zegrzu Pomorskim na archiwalnej fotografii sprzed 1945 r

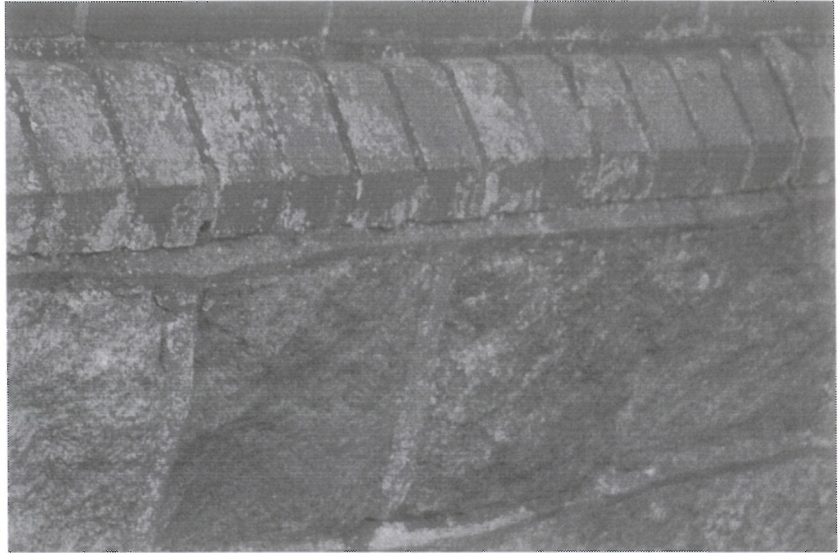
Fot. 5 Widok na elewację wschodnią.

Fot. 6 Widok na zwieńczenie iglicy.

Fot. 7. Porażona biologicznie elewacja, uszkodzona spoina na skutek wietrzenia i działania wód opadowych.

Fot. 8. Rolka cokołowa oraz cokół porażony biologicznie, drobne uszkodzenia mechaniczne cegły.

Fot. 9 Schody pozbawione spoiny, ceglane słupki silnie uszkodzone i porażone biologicznie.

Fot. 10 Schody granitowe do kościoła od strony północnej. Silnie uszkodzone i porażone biologicznie.

Fot. 11 Czarne smółkowe zanieczyszczenia na elewacji. Uszkodzona spoina na przyporach i parapetach.

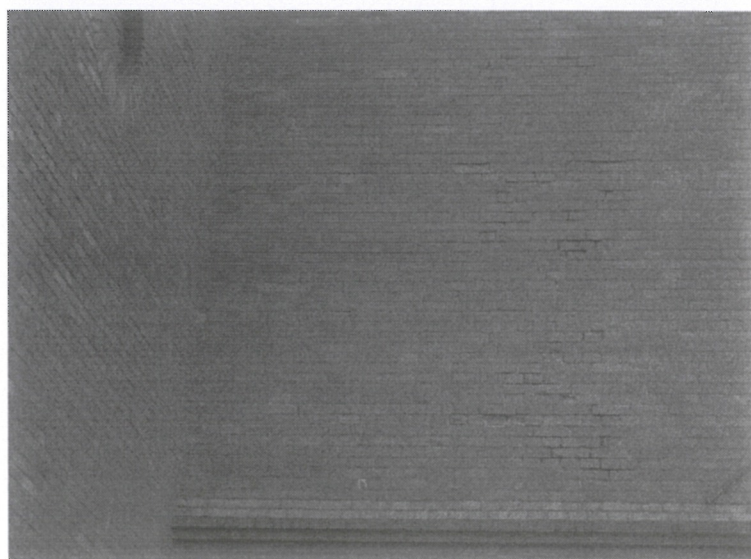
Fot. 12 Osunięte cegły w łuku. Silnie uszkodzona spoina. Na narożniku północno zachodnim samosiew drzewa.

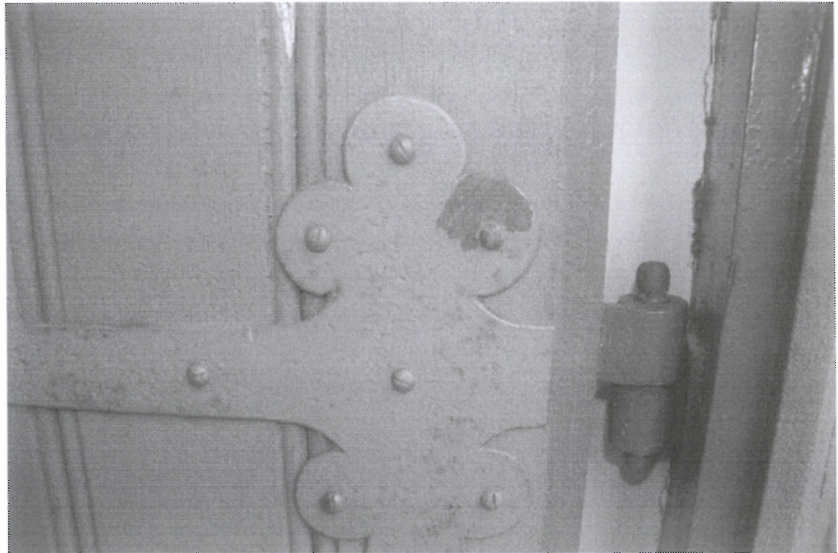
Fot. 13 Czarne smółkowe zanieczyszczenia na elewacja.

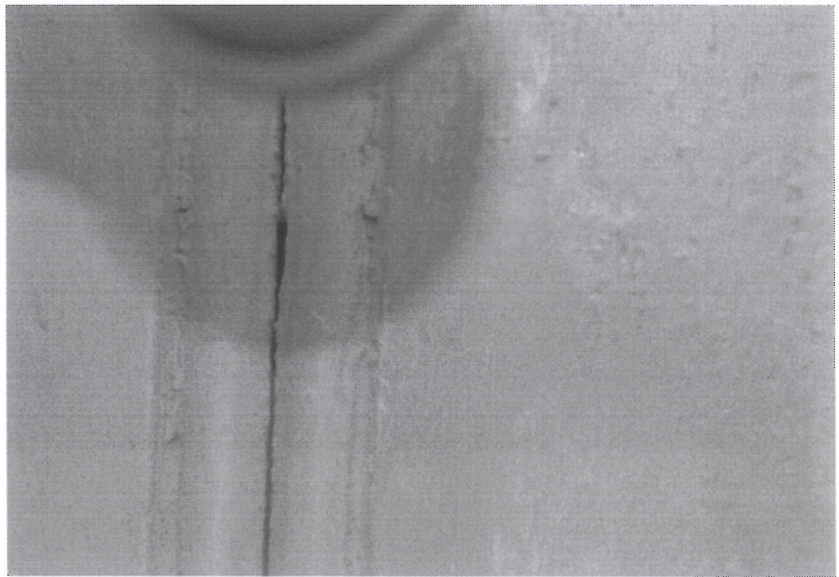
Fot. 14 Uszkodzone lico cegieł, w wielu miejscach spoina uszkodzona lub całkowicie wyłukana. Niedopasowane szklenie okien.

Fot. 15 Uszkodzone lico cegieł, w wielu miejscach spoina uszkodzona lub całkowicie wyłukana.

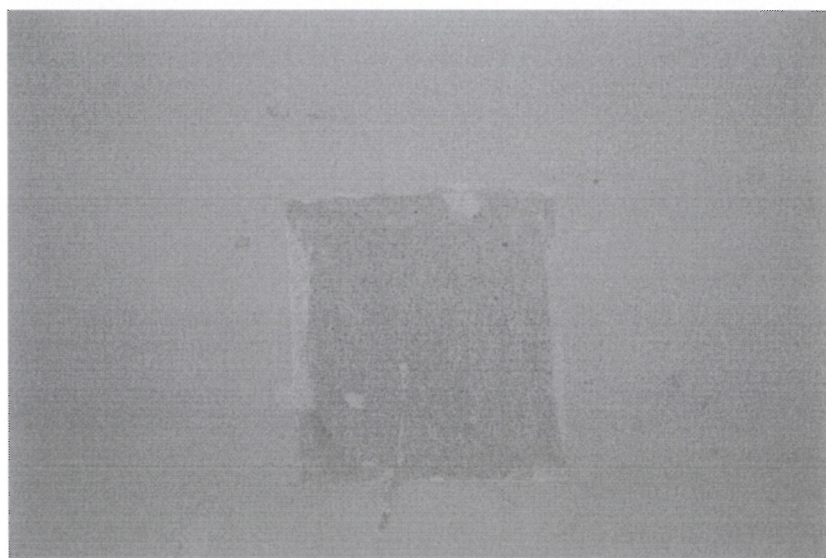
Fot. 16 Okucie drzwi, pierwotnie utrzymane w kolorze czarnym.

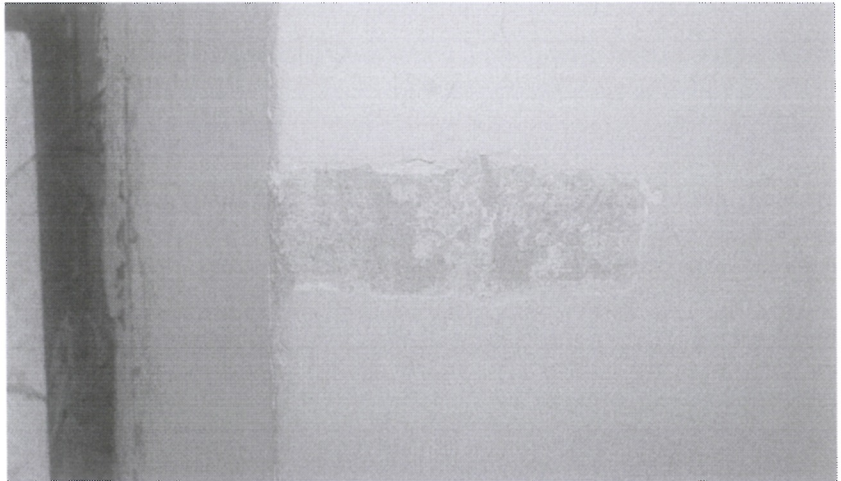
Fot. 17 Oryginalny kolor stolarki drzwiowej NCS S 4040-Y10R.

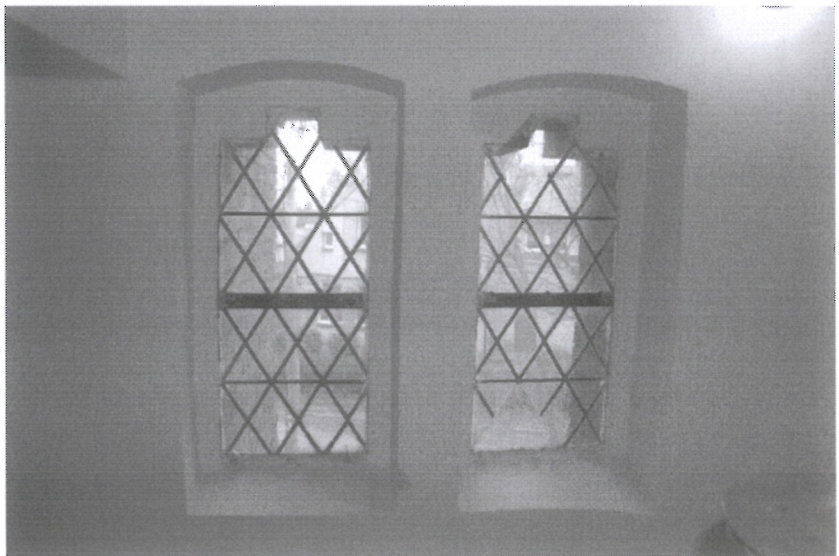
Fot. 18 Silna cementowa spoina pomiędzy blokami granitowymi.

Fot. 19 Oryginalny kolor ścian na klatce schodowej wieży NCS S 2030-Y.

Fot. 20 Oryginalny kolor ścian na klatce schodowej wieży NCS S 2030-Y.

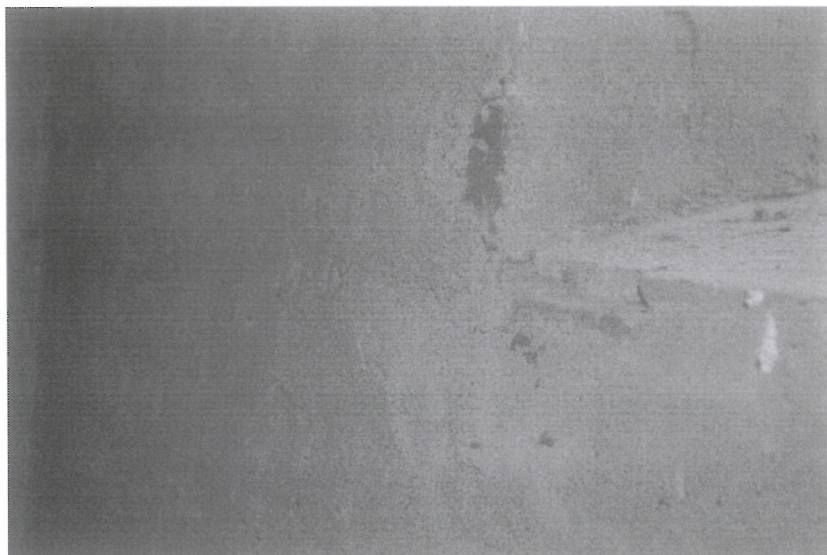
Fot. 21 Uszkodzone szklenie w ołwiu w oknach.

Fot. 22 Uszkodzona wyprawa tynkarska. Odślonięte lico cegieł. Spoina wykruszona, osypująca się.

Fot. 23 Uszkodzona wyprawa tynkarska. Odślonięte lico cegieł. Spoina wykruszona, osypująca się.

Fot. 23 Tynk słaby mechanicznie, osypujący się.

2.6. Wyniki badań laboratoryjnych.

Wykonano badania konserwatorskie elewacji – badanie organoleptyczne na miejscu oraz badania laboratoryjne. Ze względu na bardzo dużą czytelność oryginalnych zapraw przy badaniu in situ wykonano badania laboratoryjne petrograficzne w celu określenia składu zapraw i uziarnienia w celu ich właściwego odtworzenia. Z badań pierwotnej kolorystyki nieczytelny był kolor krat okiennych z których pobrano próbkę do laboratorium.

MIEJSCA POBRANIA PRÓBEK DO BADAŃ:

BADANIA LABARATORYJNE I PETROGRAFICZNE

2.7. Wnioski z przeprowadzonych badań.

2.8. Wytoczne konserwatorskie.

Kościół w Świeszynie został wzniesiony w stylistyce nawiązującej do tzw. stylu arkadowego (niem. *Rundbogenstil*), popularnego w architekturze sakralnej Niemiec począwszy od 1 poł. XIX w. Ceglany materiał nietynkowanych ścian oraz zastosowane formy i detale architektoniczne, w sposób luźny, nawiązują również do form sakralnej architektury okresu romanizmu i gotyku. Zwłaszcza zestawienie formy wieży zachodniej i masywnej, zbudowanej z addycyjnych członów części wschodniej, nawiązują dwuchórowych katedr romańskich Nadrenii. Zarówno poszczególne formy i detale

architektoniczne nie naśladowują i nie kopiują rzeczywistych, zaczerpniętych ze wzorów historycznych rozwiązań, ale są raczej ich stypizowaną interpretacją. W architekturze budynku widoczne jest dążenie do uniformizacji stosowanych form architektonicznych, a tym samym przewyciężenia impasu stylotwórczego epoki późnego historyzmu. Stypizowana forma ceglanego detalu jest charakterystyczna dla architektury sakralnej tego czasu, ale często pojawia się również w architekturze gospodarczej i mieszkalnej na całym Pomorzu Zachodnim i Środkowym. O pewnej schematyczności i powtarzalności tego typu rozwiązań świadczy, zrealizowany według bardzo zbliżonego projektu, nieistniejący już kościół w pobliskim Zegrzu Pomorskim. Widok kościoła sprzed zniszczenia utrwalony został na archiwalnej fotografii wykonanej przed 1945 r. (fot. 4).

Zastosowano tu identyczny rzut i sposób budowania brył architektonicznych. Zbliżona jest również alternacja elewacji, choć w dawnym kościele w Zegrzu zastosowano podział pięcioosiowy i zrezygnowano z przypór oddzielających poszczególne pola elewacji. Odmienne jest również rozwiązanie hełmu wieżowego, nakrytego niskim namiotowym dachem, jednak nie ma pewności czy jest to rozwiązanie pierwotne.

Zasadniczo, kościół w Świeszynie zachował oryginalną formę architektoniczną, w tym bryłę, kompozycję oraz sposób wykończenia elewacji. Jediną ważniejszą modyfikacją było wykonane w ostatnim czasie powiększenia otworów okiennych w skośnych ścianach prezbiterium. Pierwotne bulaje zostały przebudowane poprzez przedłużenie dolnej części otworów do formy prostokątnych okien zwieńczonych łukiem pełnym. W powiększone okna wstawiono nowe witraże. Poza tą interwencją elewacja kościoła nie wykazuje wtórnych przekształceń.

Niekorzystne zmiany dotyczą zmiany pierwotnego rodzaju pokrycia dachowego, zarówno w hełmie wieży jak i połaci dachowej korpusu nawowego i aneksów bocznych. Dostępne materiały ikonograficzne jednoznacznie wskazują, że pierwotnym pokryciem iglicy wieży był łupek naturalny, natomiast pozostałe połacie dachu kryte były ceramiczną karpówką, z wykończeniem krawędzi przy użyciu gąsiorów. Obecnie zastosowana na wieży blacha cynkowa, malowana w kolorze czerwonym jest pokryciem obniżającym walory estetyczne i zabytkowe budynku, a ponadto jej stan nie zapewnia pełnej szczelności istniejącego pokrycia i kwalifikuje się w całości do wymiany. Niestety niedawno zastosowana na połaci dachowej nawy, prezbiterium i aneksów bocznych ceramiczna dachówka zakładkowa również nie odpowiada historycznemu pokryciu i,

szczególnie ze względu na połyskliwą fakturę, nie jest odpowiednim pokryciem dla zabytkowego budynku kościoła. Jej wymiana na pokrycie zgodne z materiałem historycznym, do czasu zużycia technicznego materiału nie wydaje się jednak uzasadnione.

2.9. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Ze względu na stan zachowania zabytku oraz uwarunkowania natury konserwatorskiej program prac remontowo-konserwatorskich kościoła powinien uwzględniać następujące zalecenia:

1. Istniejące pokrycie dachu wieży należy wymienić na wykonane z łupka naturalnego lub blachy tytanowo-cynkowej układanej w karo, pierwotnie patynowanej na kolor grafitowy.
2. Ponieważ wieńczący wieżę kościelną kuty krzyż wraz z kulą nie wykazuje cech wtórnych należy ~~opracować program prac konserwatorskich dla w/w elementu.~~ Ewentualne odkryte wewnątrz kuli dokumenty i inne przedmioty należy zabezpieczyć i poddać odpowiednim procedurom konserwatorskim.
3. Elewacja kościoła wymaga przeprowadzenia pełnej konserwacji, z uzupełnieniem spoinowania, czyszczeniem i uzupełnianiem oraz odpowiednim zabezpieczeniem wątku ceglanego. Należy zwrócić uwagę zwłaszcza na odtworzenie kształtu, uziarnienia, oryginalnej czerwonej kolorystyki oraz uziarnienia spoiny, w oparciu o wyniki badań konserwatorskich. Elementy odspojone i spękanе należy zabezpieczyć konstrukcyjnie, przez zastosowanie rozwiązań jak najmniej inwazyjnych i o charakterze zakrytym. Program prac konserwatorskich dla elewacji powinien zostać opracowany przez uprawnionego konserwatora-technologa, wyspecjalizowanego w konserwacji rzeźby kamiennej i detalu architektonicznego.
4. Należy dokonać przeglądu stanu drewnianej konstrukcji iglicy wieży i więźby nad korpusem nawowym kościoła w celu oszacowania rzeczywistych potrzeb konserwatorskich i opracowania zakresu i sposobu remontu w/w elementów. Remont więźby nad częścią nawową powinien zakładać pełne poszanowanie i ochronę wykończenia snycerskiego i polichromii stropu.

5. Niezbędne jest wykonanie prawidłowego odprowadzenia wody opadowej z rur spustowych, na podstawie projektu odwodnienia terenu działki kościelnej, *z odrębnym opracowaniem.*
6. Wskazane jest, aby program prac konserwatorskich uwzględniał renowację zabytkowej stolarki drzwiowej, *z odrębnym opracowaniem.*
7. Należy uzupełnić szklenie w istniejących oknach nawy, na wzór oryginalnego sposobu szklenia lub przeznaczyć okna na montaż witraży artystycznych, przy zachowaniu i odpowiedniej ekspozycji istniejącego laskowania.

Kościół parafialny w Świeszynie jest wpisany do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego pod nr rej. A-487 (dec. z dnia 9 października 2009 r.). Wszelkie prace remontowo-konserwatorskie przy zabytku wymagają uzyskania pozwolenia Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie (Delegatury w Koszalinie) i powinny być prowadzone pod ścisłym nadzorem konserwatorskim.

WYMAGANE PARAMETRY MATERIAŁÓW DO PRAC

Jako technologię materiałów wiążących dla tynków naprawczych, podkładowych oraz wierzchnich zaleca się stosowanie wypraw opartych na wapnie hydraulicznym zawierającym dodatki naturalnego tufu wulkanicznego - reńskiego trassu. Dobór rodzaju zapraw wybrano na podstawie wytycznych ośrodków konserwatorskich zawartych w publikacjach Zakładu Konserwacji Elementów i Detali Architektonicznych Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika m.in. „Profilaktyczna konserwacja kamiennych obiektów zabytkowych” z 1992, „Badania nad konserwacją murów ceglanych” z 1998 oraz „Zabytki kamienne i metalowe ich niszczenie i konserwacja profilaktyczna” z 2011 roku a także Norm PN-EN 459-1, PN-EN 998-1 oraz Instrukcji WTA 2.9.04.

Badania UMK wskazały jednoznacznie najlepsze odpornościowe własności zapraw wapiennych zawierających aktywną krzemionkę. Dzięki niej w zaprawie następuje stabilizacja wolnego rozpuszczalnego wapna i wiązanie go w bardzo trwałą, odporną na zewnętrzne kwaśne środowisko i nierozpuszczalną w wodzie krzemian. Zaprawy z aktywną krzemionką mają w zależności od składu podwyższoną porowatość, niski skurcz, mniejszy ciężar właściwy oraz znacznie lepsze własności wytrzymałościowe, które można regulować. Zgodnie z tymi badaniami i właściwymi

Normami wszystkie wyprawy stosowane na powierzchni muru muszą mieć odpowiednie własności – najważniejsze z nich to:

- brak obecności szkodliwych soli budowlanych rozpuszczalnych w wodzie,
- zbliżoną wytrzymałość lub mniejszą od cegieł bądź starych zestawionych wypraw tynkarskich po wzmocnieniu,
- niski skurcz,
- wysoką paroprzepuszczalność $\mu < 15$ lub względny opór dyfuzyjny dla wszystkich warstw łącznie $S_d < 0,2m$.

Ze względu na zakres i skalę robót zaleca się dobór fabrycznych zapraw bądź spoiw produkowanych na rynek budowlany. Jednak ze względu na bardzo szeroką ofertę oraz istotne braki w wymaganiach Norm Budowlanych w stosunku do obiektów zabytkowych zaleca się by zaproponowane zaprawy posiadały zewnętrzne badania ośrodków konserwatorskich aprobujące stosowanie ich w zabytkowych murach z uwzględnieniem wymienionych wymaganych cech, bądź conajmniej kilkuletnie doświadczenia w stosowaniu wybranych produktów na podobnych obiektach.

Materiały wg zastosowania:

1. Wyprawy tynkarskie podkładowe i naprawcze przy pełnej wymianie tynków.

Gotowa fabryczna wyprawa wapienno-trassowa posiadająca następujące wymagane cechy:

- wytrzymałość na ściskanie ok. $3-5N/mm^2$ klasy GP lub LW CSII wg PN-EN 998-1,
- dobry moduł elastyczności tj. stosunek wytrzymałości na ściskanie do wytrzymałości na rozciąganie przy zginaniu < 3 ,
- brak szkodliwych soli budowlanych,
- dobrą przyczepność do podłoża minimum $\geq 0,2N/mm^2$ FP A, B wg PN-EN 1015-12,
- bardzo dobrą przepuszczalność pary wodnej odpowiednia dla tynków renowacyjnych (R CS II wg PN-EN 998-1) $\mu < 15$ wg PN-EN 998-1,
- absorpcja wody spowodowana podciąganiem kapilarnym W0 do W2 czyli nieokreślona do wysoko hydrofobowej $\leq 0,2kg/(m^2 \cdot min^{05})$ wg PN-EN 998-1.

1a. Wyprawy tynkarskie podkładowe i naprawcze przy pełnej wymianie tynków przygotowane samodzielnie na placu budowy:

- mieszanka winna być oparta na wapnie hydraulicznym z trassem klasy HL 3, 5 ewentualnie z dodatkiem białego cementu marki 50 także z dodatkami trassu we właściwych proporcjach z kruszywem dla uzyskania wytrzymałości ok.3-5N/mm² Klasy GP CS II wg PN-EN 998-1,
- dodane kruszywo nie może zawierać szkodliwych soli budowlanych.

1b. Wyprawy tynkarskie podkładowe i naprawcze przy lokalnych naprawach ubytków

Gotowa fabryczna wyprawa wapienno-trassowa posiadająca wymagane cechy:

- wytrzymałość na ściskanie ok. 3-5N/mm² klasy GP CSII wg PN-EN 998-1,
- dobry moduł elastyczności – tj. stosunek wytrzymałości na ściskanie do wytrzymałości na rozciąganie przy zginaniu <3,
- brak szkodliwych soli budowlanych,
- bardzo dobra przyczepność do podłoża $\geq 0,2\text{N/mm}^2$ FP A, B wg PN-EN 1015-12,
- bardzo dobrą przepuszczalność pary wodnej odpowiednia dla tynków renowacyjnych (R CS II wg PN-EN 998-1) $\mu < 15$ wg PN-EN 998-1,
- zawartość mikrowłókien,
- absorpcja wody spowodowana podciąganiem kapilarnym powinna być zbliżona do pozostawionych starych tynków, czyli W0 do W2 czyli nieokreślona do wysoko hydrofobowa $\leq 0,2\text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{min}^{05})$ wg PN-EN 998-1 zależnie od własności pozostawionych wypraw.

2. Wyprawy tynkarskie wierzchnie.

Gotowa fabryczna mineralna wyprawa tynkarska z trassem posiadająca następujące wymagane cechy.

- wytrzymałość na ściskanie 3-5N/mm² klasy GP CS II lub III wg PN-EN 998-1,
- hydrofobowość – absorpcja wody spowodowana podciąganiem kapilarnym conajmniej W 1 czyli $\leq 0,4\text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{min}^{05})$ wg PN-EN 998-1 lub przy zakładaniu

wyprawy na obszarze cokołowym na tykach renowacyjnych wg WTA $<0,5\text{kg}/(\text{m}^2 \cdot \text{min}^{05})$,

- dobry moduł elastyczności – tj. stosunek wytrzymałości na ściskanie do wytrzymałości na zginanie przy rozciąganiu <3 ,
- bardzo dobrą przepuszczalność pary wodnej odpowiednią dla tynków renowacyjnych (R CS II wg PN-EN 998-1) $\mu < 15$ wg PN-EN 998-1 lub względny opór dyfuzyjny $S_d < 0,2\text{m}$ łącznie dla wszystkich warstw systemu naprawczego zgodnie z WTA 2.9.04,
- zawartość mikrowłókien,
- bardzo dobra przyczepność na różnie chłonnych podłożach minimum $\geq 0,3\text{N}/\text{mm}^2$ FP A, B wg PN-EN 1015-12.

3. Zaprawy murarskie

3a. Gotowa fabryczna zaprawa wapienno-trassowa do murów narażonych na działanie warunków umiarkowanych wg PN-EN 998-2 posiadająca następujące, wymagane cechy:

- bardzo szybki pełny transport wody tak by nie tworzyć szczelnych mostków w murze,
- niska alkaliczność – brak łatworozpuszczalnych związków soli budowlanych,
- wytrzymałość ok. $5-6\text{N}/\text{mm}^2$ Klasy M5 wg PN-EN 998-2, lub dopasowana (niższa) od oryginalnych cegieł i zapraw po wzmocnieniu.

3b. Zaprawy murarskie przygotowane samodzielnie na placu budowy

- mieszanka winna być oparta na wapie hydraulicznym z trassem klasy HL 3,5 i białym cemencie marki 50 także z dodatkami trassu w proporcjach dla uzyskania wytrzymałości ok. $5-6\text{N}/\text{mm}^2$ Klasy M5 wg PN-EN 998-2, lub dopasowana (niższa) od oryginalnych cegieł i zapraw po wzmocnieniu wg wytycznych UMK.

4. Zaprawy fugowe

Gotowa fabryczna zaprawa wapienno-trassowa do murów narażonych na działanie warunków umiarkowanych wg PN-EN 998-2 posiadająca następujące wymagane cechy:

- bardzo szybki pełny transport wody tak by nie tworzyć szczelnych mostków w murze,
- niska alkaliczność – brak łatwo rozpuszczalnych związków soli budowlanych,
- niski skurcz i podwyższona porowatość,
- wytrzymałość ok. 5-6N/mm² Klasy M5 wg PN-EN 998-2, lub dopasowana (niższa) od oryginalnych cegieł i zapraw po wzmocnieniu wg wytycznych UMK,
- dopasowane uziarnienie i kolor do oryginału bądź w ustaleniach nadzoru konserwatorskiego bezpośrednio przy obiekcie po oczyszczeniu i wzmocnieniu lica muru.

5. Zaprawy do uzupełniania ubytków w cegle

Gotowa fabryczna zaprawa z trassem do murów narażonych na działanie warunków umiarkowanych wg PN-EN 998-2 posiadająca następujące wymagane cechy:

- Możliwie szybki transport wody tak by nie tworzyć szczelnych mostków w murze,
- niska alkaliczność – brak łatwo rozpuszczalnych związków soli budowlanych,
- niski skurcz, zalecana zaprawa zbrojona mikrowłóknami,
- wytrzymałość maksymalnie ok. 8N/mm² Klasy M5 wg PN-EN 998-2, lub dopasowana (niższa) od oryginalnych cegieł po wzmocnieniu wg wytycznych UMK,
- wysoka przyczepność minimum $\geq 0,2\text{N/mm}^2$ FP A, B wg PN-EN 1015-12 oraz elastyczność pozwalająca na zakładanie w grubościach 2-50mm w jednym cyklu,
- fabrycznie barwiona w masie.

6. Zaprawy do wypełnień pustek i szczelin w murze

Gotowa fabryczna zaprawa wapienno-trassowa do murów narażonych na działanie warunków obojętnych wg PN-EN 998-2 posiadająca następujące wymagane cechy:

- bardzo szybki pełen transport wody tak by nie tworzyć szczelnych mostków w murze,
- niska alkaliczność – brak łatwo rozpuszczalnych związków soli budowlanych,
- niski skurcz,

- wytrzymałość maksymalnie ok. 4-5N/mm² Klasy M5 wg PN-EN 998-2 lub dopasowana (niższa) od oryginalnych zapraw w murze,
- bardzo dobra płynność i zdolności penetracji w murze.

7. Zaprawy fugowe do murów

Gotowe fabryczne zaprawy z trassem modyfikowane dodatkami żywicy poliakrylowej na placu budowy dla uzyskania odporności na działanie warunków surowych wg PN-EN 998-2 oraz wymaganych cech w miejscu zastosowania tj.:

- Zwiększoną elastyczność – odporność na bardzo duże wahania temperatur,
- Podwyższona szczelność – niskie przewodnictwo kapilarne jako odporność na zalegający śnieg lub wodę,
- Mrozoodporność,
- Wytrzymałość dopasowana do oryginalnej cegły i zapraw po wzmocnieniu; jako optymalna zalecana ok. 4-5N/mm².

GENERALNE ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

STAN PROJEKTOWANY

CEGLA:

1. Usunąć mechanicznie wtórną spoinę cementową oraz spoiną uszkodzoną oryginalną (ok. 80%). Usuwać spoinę do głębokości 2cm z pomiędzy warstw cegieł. Wyselekcjonować miejsca dobrze zachowane pozostawiając ją w formie świadków. Nasycić preparatem hydrofilnym do wzmocnienia.
2. Miejsca występowania smoły oczyścić rozpuszczalnikiem DMF.
3. Mechanicznie usunąć wszystkie zaprawy cementowe (uzupełnienia cegieł, wtórne przemurowania). Prace wykonać bardzo starannie, aby nie uszkodzić materiałów oryginalnych.
4. Mechanicznie usunąć silnie zdeintegrowane cegły. Usunąć te cegły, w których powstałe ubytki w wyniku działania soli oraz bakterii nitryfikacyjnych przekraczają 50% objętości.
5. Zdezynfekować powierzchnię muru. Zabieg niszczenia drobnoustrojów wykonać w miejscach wzrostu drobnoustrojów przesycając starannie warstwy powierzchniowe muru na głębokość kilku centymetrów preparatem biobójczym o długi czasie oddziaływania, bez działania hydrofobizującego, nie zawierającego środków powierzchniowo czynnych, nie zawierającego metali ciężkich, o odczynie pH neutralnym.
6. Wzmocnić silnie zdeintegrowane cegły oraz pozostawione spoiny. Pojedyncze cegły, ze względu na wysoki stopień dezintegracji, wymagają wstępnego wzmocnienia. Wzmocnienie przeprowadzić poprzez nasycenie elementów osłabionych preparatem zawierającym częściowo skondensowane estry kwasu krzemowego oraz charakteryzującym się wytrącaniem żelu ok. 10 %, brakiem działania hydrofobizującego, głęboką penetracją, nieżółknący.
7. Całość elementów ceglanych umyć jednorazowo gotowym specjalistycznym preparatem na bazie kwasu fluorowodorowego.
8. Odsolić silnie zasolone fragmenty murów. Na powierzchni murów, szczególnie w jego niższych partiach widoczna jest silniejsza dezintegracja cegieł a szczególnie zapraw. Partie cokołowe oraz w wypadku pojawienia się w trakcie wysychania białego nalotu solnego, w pierwszej kolejności usunąć mechanicznie poprzez zmiecenie pędzlem a następnie na miejsca te nałożyć okłady z ligniny nasycone

wodą demineralizowaną i pozostawić do całkowitego wyschnięcia. W razie konieczności okładę powtórzyć.

9. Rysy i spękania, wypełnić po wcześniejszym poszerzeniu rysy do 1cm zaprawą mineralną charakteryzującą się kompensacją skurczu, wysoką odpornością na siarczany, wysoką jakością spoiwa o niskiej zawartości alkaliów.
10. Uzupelnąć ubytki w ceglach. Pojedyncze cegły uległy daleko posuniętej destrukcji i utworzyły się szczeliny przez które wnika woda w głąb materiału zabytkowego. Po wzmocnieniu zdeintegrowanych pozostałości zamknąć szczelinę pigmentowaną zaprawą o spoiwie wapiennym z przymieszką hydrauliczną np. z trassem. Zaprawa ta musi posiadać właściwości zbliżone do właściwości cegieł oryginalnych (w ramach wstępnych badań określić nasiąkliwość oraz czas kapilarnego przemieszczania się wody w oryginalnych ceglach oraz proponowanych zaprawach).
11. Scalić kolorystyczne elementy zrekonstruowane oraz zaprawy zamykające szczeliny farbami na bazie żelazo - krzemianowej, bez bieli tytanowej, ze szczególną głębią i czystością koloru, mineralnie matową, niepalną, zawierającą mineralne pigmenty, odporną na promienie UV, odporną na działanie kwaśnych deszczy i spalin przemysłowych, wysoce paroprzepuszczalną: $S_d < 0,01$, odporną na działanie grzybów i alg, przyjazną dla środowiska.
12. Zaspoinować. Spoinę pomiędzy ceglami wykonać z zaprawy z materiału trasowo-wapiennego o wytrzymałości na ściskanie: $> 5 \text{ N/mm}^2$, wytrzymałości na zginanie: ok. 2 N/mm^2 , w kolorze jak oryginalna z kruszywem wielkości ok. 2mm.
13. Zabiegowi hydrofobizacji poddać całość obiektu przez głęboki natrysk **dwukrotny** preparatem o parametrach: Gęstość: ok. $0,80 \text{ g/cm}^3$, Lepkość: 44 sek. w kubku DIN 2, Zawartość polisiloksanów: ok. 5 % wag., Nasiąkliwość: bardzo mała, Odporność na promieniowanie ultrafioletowe: dobra, Bezbarwny, Odporność na warunki atmosferyczne: wysoka, Długotrwałość działania: > 10 lat udowodnione, Odporność na alkalia: do pH 14.
14. Cegły w łukach które są obluzowane przespilować.

COKÓŁ KAMIENNY

1. Zdezynfekować powierzchnię kamienia. Miejsca zaatakowane przez glony, charakteryzujące się zielonymi przebarwieniami zdezynfekować preparatem o

długi czasie oddziaływania, bez działania hydrofobizującego, nie zawierającego środków powierzchniowo czynnych, nie zawierającego metali ciężkich, o odczynie pH neutralnym. Miejsca bardzo silnie zaatakowane nasycić dwukrotnie przez natrysk spryskiwaczem lub przez nasycenie pędzlem.

2. Oczyszczyć mechanicznie. Całość kamienia oczyścić przez piaskowanie jednorazowo drobnoziarnistym piaskiem szklarskim pod kontrolowanym ciśnieniem. Użyć maszyny do piaskowania o regulowanym ciśnieniu.
3. Usunąć wszystkie „smarówki” cementowe z kamienia.
4. Odsolić. Na miejsca przebarwione lub zasolone założyć okłady odsalające z ligniny nasyconej wodą demineralizowaną i pozostawić do całkowitego wyschnięcia. W razie konieczności okłady powtórzyć.
5. Uzupelnąć ubytki. Ubytki w granicie uzupełnić zaprawą mineralną zmieszaną z odpowiednim kruszywem dobranym do koloru uzupełnianego bloku. Należy przewidzieć uzupełnienie większych ubytków kamieniem granitowym.
6. Zaspoinować. Spoinę pomiędzy blokami granitu wykonać z zaprawy z materiału trasowo-wapiennego o wytrzymałości na ściskanie: $>5\text{N/mm}^2$, wytrzymałości na zginanie: ok. 2N/mm^2 , w kolorze jak oryginalnie z kruszywem wielkości ok. 2mm., w kształcie trójkątnym.
7. Zabiegowi hydrofobizacji poddać całość kamienia przez głęboki natrysk **dwukrotny** preparatem o parametrach: Gęstość: ok. $0,80\text{ g/cm}^3$, Lepkość: 44 sek. w kubku DIN 2, Zawartość polisiloksanów: ok. 5 % wag., Nasiąkliwość: bardzo mała, Odporność na promieniowanie ultrafioletowe: dobra, Bezbarwny, Odporność na warunki atmosferyczne: wysoka, Długotrwałość działania: > 10 lat udowodnione, Odporność na alkalia: do pH 14. Ostateczną decyzję o hydrofobizacji ustalić z technologiem. Zależne od wykonania izolacji cokołowej.

SCHODY KAMIENNE

1. Schody granitowe oczyścić mechanicznie. Całość kamienia przepiaskować jednorazowo drobnoziarnistym piaskiem szklarskim pod kontrolowanym ciśnieniem.
2. Usunąć wszystkie „smarówki” cementowe z kamienia.
3. Zdezynfekować powierzchnię kamienia. Miejsca zaatakowane przez glony, charakteryzujące się zielonymi przebarwieniami zdezynfekować preparatem o

długi czasie oddziaływania, bez działania hydrofobizującego, nie zawierającego środków powierzchniowo czynnych, nie zawierającego metali ciężkich, o odczynie pH neutralnym. Miejsca bardzo silnie zaatakowane nasycić dwukrotnie przez natrysk spryskiwaczem lub przez nasycenie pędzlem.

4. Odsolić. Na miejsca przebarwione lub zasolone założyć okłady odsalające z ligniny nasyconej wodą demineralizowaną i pozostawić do całkowitego wyschnięcia. W razie konieczności okłady powtórzyć.
5. Uzupelnąć ubytki. Ubytki w granicy uzupełnić zaprawą mineralną zmieszaną z odpowiednim kruszywem dobranym do koloru uzupełnianego bloku. Należy przewidzieć uzupełnienie większych ubytków kamieniem granitowym.
6. Założyć elastyczną, trasową spoinę w kolorze szarym.
7. Poddać hydrofobizacji preparatem o parametrach: Gęstość: ok. 0,80 g/cm³, Lepkość: 44 sek. w kubku DIN 2, Zawartość polisiloksanów: ok. 5 % wag., Nasiąkliwość: bardzo mała, Odporność na promieniowanie ultrafioletowe: dobra, Bezbarwny, Odporność na warunki atmosferyczne: wysoka, Długotrwałość działania: > 10 lat udowodnione, Odporność na alkalia: do pH 14. Ostateczną decyzję o hydrofobizacji ustalić z technologiem.

STOLATKA DRZWIOWA

1. Stolarka drzewiana kościoła oczyścić chemicznie gotowymi preparatami MDF z warstw farby i lakieru. Doczyścić mechanicznie metodami ściernymi.
2. Osłabione elementy wzmocnić preparatem do drewna np. Epoxi- Holzverfestigung firmy Remmers.
3. Drobne ubytki w drewnie uzupełnić ubytkiem do drewna barwionym na kolor uzupełnianego drewna np. Epoxi –Holzersatzmasse firmy Remmers
4. Elementy mocno zdegradowane wymienić na nowe, dopasowane do substancji zabytkowej (do uzgodnienia z konstruktorem).
5. Drzwi drewniane pomalować kryjącą farbą do drewna w kolorze NCS S4040-Y10R. Okucia oczyścić i pomalować matową farbą do metalu w kolorze czarnym.

ELEMENTY WIĘŻBY DACHOWEJ

1. Elementy drewniane poddać dezynsekcji.

2. Wyselekcjonowane elementy konstrukcji wieży oczyścić chemicznie z warstw farby i lakieru. Doczyścić mechanicznie metodami ściernymi.
3. Osłabione elementy konstrukcji wzmocnić preparatem Epoxi- Holzverfestigung firmy Remmers.
4. Drobne ubytki w drewnie uzupełnić Epoxi –Holzersatzmasse firmy Remmers.
5. Elementy mocno zdegradowane wymienić na nowe, dopasowane materiałem i wymiarami do substancji zabytkowej.
6. Konstrukcje oraz okładzinę zabezpieczyć preparatem Impragniergrund GN firmy Remmers.
7. Hełm wieży pokryć naturalnym łupkiem lub blachą tytanowo-cynkową układaną w karo, patynowaną na kolor grafitowy.

ŚCIANY KLATKI SCHODOWEJ WIEŻY

1. Powierzchnię ścian oczyścić z warstw wtórnych. Warstwy spulchnić preparatami bazie: Dwuchlorometanu -75 - 95 ilość, % wagi, Metanolu - 3,0 – 9,5 ilość, % wagi, Amoniak, roztwór 25% - 1,0 – 2,0 ilość, % wagi. Usuwać warstwy mechanicznie do ich całkowitego zdjęcia.
2. W miejscach uwidoczniionych rys i pęknięć po wcześniejszym pogłębieniu spoin zastosować zaprawę charakteryzującą się kompensacją skurczu, wysoką odpornością na siarczany, wysoką jakością spoiwa o niskiej zawartości alkaliów, porowatością: > 20% wagowych, uziarnieniem: < 0,2 mm, zawartością porów powietrznych: < 10% obj., zawartością alkaliów: < 0,5%, zawartością fazy C3A: < 0,1%, wytrzymałością na zginanie po 28 dniach: ok. 1,5 N/mm² ok. 3,0 N/mm², wytrzymałością na ściskanie po 28 dniach: ok. 3,5 N/mm² ok. 6,0 N/mm², klasą wytrzymałości: M 2,5 M 5.
3. Miejsca osłabione, osypujące się, spękane usunąć i uzupełnić tynkiem podkładowym. Jako warstwę tynku podkładowego położyć materiał lekki, wapienno-trasowy o dużej paroprzepuszczalności i niskim skurczu, o wytrzymałości ok. 3MPa. Nawierzchniowo nałożyć tynk o uziarnieniu 1,0mm zacieranym na gładko. Dopasować tynk uziarnieniem i spoiwem do tynków zachowanych.
4. Oczyszczone i naprawione ściany i sufity zagruntować i pomalować dwukrotnie farbą w kolorze NCS S 2030-Y.

ŚCIANY WNĘTRZA WIEŻY

1. Skuć wszystkie tynki do powierzchni cegły.
 1. Pod skutym tynkiem osłabione, osypujące się cegły powyżej 30% zniszczenia materiału ceramicznego wymienić na nowe. Pozostałe materiały przy mniejszym stopniu dezintegracji materiału wzmocnić preparatem na bazie tetraetoksyilanu.
 2. Miejsca, gdzie cegła wykazuje zielone naloty biologiczne zdezynfekować preparatem przeznaczonym do usuwania glonów, grzybów, porostów i mchów z powierzchni mineralnych materiałów budowlanych. Miejsca bardzo silnie zaatakowane nasycić dwukrotnie przez natrysk spryskiwaczem lub przez nasycenie pędzlem- 5-8% pow.
 3. Na miejsca, które wykazują zasolenia nałożyć okłady z ligniny nasyconej wodą demineralizowaną. Okłady pozostawić do całkowitego wyschnięcia. W razie konieczności okłady powtórzyć.
 4. Jeżeli pod powierzchnią skutego tynku pokażą się rysy i spękania, wypełnić je po wcześniejszym poszerzeniu rysy do 1cm zaprawą mineralną drobnoziarnistą, złożoną z cementu odpornego na siarczany, trasu, wapna i mineralnych kruszyw, charakteryzującą się kompensacją skurczu.
 5. Ewentualne przymurówki wykonać na zaprawie murarskiej z dodatkiem trasu.
2. Obrzutka- zastosować zaprawę szczepną regulującą chłonność podłoża lecz nie uszczelniającą. Zaprawa ta powinna być w pełni przepuszczalna dla pary wodnej i transportu wody. Powinna charakteryzować się wytrzymałością na ściskanie:> 10MPa, wytrzymałością na zginanie: ok. 3 MPA, współczynnikiem oporu dyfuzyjnego pary wodnej: $\mu < 12$.
3. Tynk podkładowy położyć materiał lekki, wapienno-trasowy o dużej paroprzepuszczalności i niskim skurczu, o wytrzymałości ok. 3MPa.
4. Tynk nawierzchniowy. Położyć tynk dopasowany frakcją do oryginału zacierając na ścianie z uwidocznieniem ziarna

INNE ELEMENTY

1. Krzyż oraz kulę wieńczącą wieżę oczyścić z powłok lakierów rozpuszczalnikami organicznymi. Doczyścić mechanicznie przy pomocy specjalistycznych past na bazie naturalnych składników. Wszystkie ubytki uzupełnić żywicą epoksydową z wiórami metalu barwioną pod kolor metalu. Zabezpieczyć podkładem i pomalować czarną, matową farbą do metalu.
2. Uzupełnić szklenie w istniejących oknach nawy, na wzór oryginalnego sposobu szklenia lub przeznaczyć okna na montaż witraży artystycznych, przy zachowaniu i odpowiedniej ekspozycji istniejącego laskowania.
3. Wykonać prawidłowe odprowadzenie wody opadowej z rur spustowych, na podstawie projektu odwodnienia terenu działki kościelnej, *z odrębnym opracowaniem.*
4. Usunąć roślinność wyższą porastającą górną kondygnację wieży.

U W A G A

W trakcie prac przy ścianach konieczne jest używanie materiałów i preparatów spełniających wymagane parametry z pkt.10. Można stosować technologię firmy Remmers, Baunit-Bayosan, Opholith, Keim, Coverax, Tubag uzgadniając z technologiem nadzorującym wybór konkretnego materiału.

Wszystkie kolory zatwierdzać komisyjnie po wykonaniu prób.

Po rozpoczęciu prac i skuciu wszystkich tynków zwołać pierwszą komisję konserwatorską.

Opracowanie

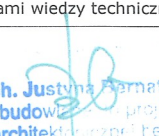
mgr Ewa Palacz

Opracowanie:
mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda
Uprawnienia budowlane do projektowania
w specjalności architektonicznej bez ograniczeń
nr 14/ZPOiA/OKK/2012
ZOlARP nr ZP-0684
mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda

INFORMACJA BIOZ

ETAP / BRANŻA: PROJEKT BUDOWLANY	DATA: SZCZECIN, LISTOPAD 2013r	TOM: 1
NAZWA PROJEKTU REMONT KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. NARODZENIA NMP W ŚWIESZYNIE		
ADRES / DZIAŁKA Świeszyno 23, nr geod. działki 185, obręb Świeszyno, powiat koszaliński		
INWESTOR Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP w Świeszynie, Świeszyno 23, 76-024 Świeszyno		

ZESPÓŁ PROJEKTOWY /ARCHITEKTURA

OŚWIADCZENIE W trybie art. 20 pkt. 4 Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r. z późniejszymi zmianami Niniejszym oświadczamy, że opracowana i sprawdzona przez nas dokumentacja, jest opracowana zgodnie z obowiązującymi na dzień jej wykonania przepisami oraz zasadami wiedzy techniczne.	
PROJEKTANT: mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda upr. nr 14/ZPOIA/OKK/2012	 mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda Uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektura wnętrz przez ograniczeń nr 14/ZPOIA/OKK/2012 ZOIARP nr ZP-0654

1. ZAKRES ROBÓT

Zakres robót obejmuje remont elewacji i wieży budynku kościoła parafialnego w Świeszynie powiat koszaliński.

2. ISTNIEJĄCE OBIEKTY BUDOWLANE

Na terenie działki nr 185 istnieje budynek kościoła, domu parafialnego i kaplicy pogrzebowej użytkowane przez parafię.

3. ZAGOSPODAROWANIE PLACU BUDOWY

3.1. Ogrodzenia terenu, wyznaczenia stref niebezpiecznych, wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych.

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych.

Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.

Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75m, a dwukierunkowego 1,20m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi piesze na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów.

Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%. Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą. Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem.

Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia.

Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

3.2. Doprowadzenie energii elektrycznej oraz wody.

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym.

Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- 3,0 m – dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 KV,
- 5,0 m – dla linii i napięciu znamionowym powyżej 1 KV, lecz nieprzekraczającym 15 KV,
- 10,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 KV, lecz nieprzekraczającym 30 KV,
- 15,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 KV, lecz nieprzekraczającym 110 KV,
- 30,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 KV.

Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do w/w napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia.

Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych. Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50,0m od odbiorników energii. Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia.

Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy. Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń.

Należy zapewnić dostateczną ilość wody zdatnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno - sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych. Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zabrudzenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z natrysków,

90 l - przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z natrysków,

30 l – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”.

Niezależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.)

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace:

- związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1 000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10^oC lub powyżej 25^oC.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy. Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje.

3.3. Odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji.

Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno – sanitarne i socjalne – szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy.

3.4. Urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych.

Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 – pracujących. W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej.

W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przytwierdzone do podłoża

Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

- jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10 m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłki,

- pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno – sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20m.

3.5. Zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego.

3.6. Zapewnienia łączności telefonicznej.

3.7. Urządzenia składowisk materiałów i wyrobów.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów i wyrobów. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunęcia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń.

Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw. Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,

5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione. Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych.

4. ROBOTY ZIEMNE

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygradzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąskoprzestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót. Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne,
- gazowe,
- telekomunikacyjne,
- ciepłownicze,
- wodociągowe i kanalizacyjne,

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego. Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0m od krawędzi wykopu.

Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0m, lecz nie większej od 2,0m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno – inżynierska. Bezpieczne nachylenie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy:

- roboty ziemne wykonywane są w gruncie nawodnionym,
- teren przy skarpie wykopu ma być obciążony w pasie równym głębokości wykopu,
- grunt stanowią ropy skłonne do pęcznienia,
- wykopu dokonuje się na terenach osuwiskowych,
- głębokość wykopu wynosi więcej niż 4,0 m.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu. Odległość pomiędzy zejściami (wejściami) do wykopu nie powinna przekraczać 20,0m. Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych w wykopach i wyrobiskach o głębokości większej od 2,0m.

Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,

w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu. W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia nawisów gruntu. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione. Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób klatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

5. ROBOTY BUDOWLANO-MONTAŻOWE

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu; brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu;
- przygnięcie pracownika elementami prefabrykowanymi podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0m).

Przebywanie osób na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram lub kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach, znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której prowadzone są roboty montażowe, jest zabronione.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy żurawiem a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i ośnień osób.

Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.

Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości. Balustradami powinny być zabezpieczone:

- Krawędzie stropów nieobudowanych ścianami zewnętrznymi,
- Otwory w stropach na których prowadzone są prace lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wpadnięcia lub ogrodzić balustradą. Przemieszczanie w poziomie stanowisko pracy powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki bezpieczeństwa do pomocniczej liny ochronnej lub prowadnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,50m wzdłuż zewnętrznej strony krawędzi przejścia. Wytrzymałość i sposób zamocowania prowadnicy, powinny uwzględniać obciążenie dynamiczne spadającej osoby.

W przypadku gdy zachodzi konieczność przemieszczenia stanowiska pracy w pionie, linka bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa powinna być zamocowana do prowadnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego. Długość linki bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1,50m. Amortyzatory spadania nie są wymagane, jeżeli linki asekuracyjne są mocowane do linek urządzeń samohamujących, ograniczających

wystąpienie siły dynamicznej w momencie spadania, zwłaszcza aparatów bezpieczeństwa lub pasów bezwładnościowych.

Osoby korzystające z urządzeń krzeselkowych, drabin linowych lub ruchomych podestów roboczych powinny być dodatkowo zabezpieczone przed upadkiem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej, zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzeselka lub podestu.

Ponadto, należy ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane, przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych na wysokości powyżej 2,0m w przypadkach, w których wymagane jest zastosowanie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

6. ROBOTY WYKOŃCZENIOWE

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),

uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty wykończeniowe zewnętrzne (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz rusztowań. Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym. Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinien posiadać wymagane uprawnienia. Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.

Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wygrodzić strefę niebezpieczną. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Odbiór rusztowania dokonuje się wpisem do dziennika budowy lub w protokóle odbioru technicznego.

W przypadku rusztowań systemowych dopuszczalne jest umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,00m. Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną. Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych. Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad.

Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

7. MASZYNY I URZĄDZENIA TECHNICZNE UŻYTKOWANE NA PLACU BUDOWY

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu), potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrozdzenia strefy niebezpiecznej),

porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności. Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczną – ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń. Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

8. INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- - szkolenie wstępne
- - szkolenie okresowe

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia. Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy. Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika. Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,

- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników. Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

9. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE_NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

9.1. Przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

a) niewłaściwa ogólna organizacja pracy,

- nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
- niewłaściwe polecenia przełożonych,
- brak nadzoru,
- brak instrukcji posługiwania się czynnikiem materialnym,
- tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
- brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
- dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;

b) niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:

- niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
- nieodpowiednie przejścia i dojścia,
- brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór

9.2. Przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

- niewłaściwy stan czynnika materialnego:
- wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
- niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
- brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
- brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
- brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
- niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw;
- niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:
- zastosowanie materiałów zastępczych,

- niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;
- wady materiałów;
- ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
- niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego;
- nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
- niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
- niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

9.3. Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- a) organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- b) dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- c) organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- d) dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

9.4. Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

1. zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
2. zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu). Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Opracowanie: Justyna Bernat-Łagoda
Uprawnienia budowlane do projektowania
w specjalności architektonicznej bez ograniczeń
nr 14/ZPOIA/OKK/2012
ZUIA RP nr ZP-0684
mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łagoda
uprawnienia nr 14/ZPOIA/OKK/2012

Informacja o obszarze oddziaływania obiektu.

Budynek

„KOŚCIÓŁ PW. NARODZENIA NMP W ŚWIESZYNIE„

(nazwa obiektu budowlanego)

mieści się w całości na działce nr 185, obręb Świeszyno.

Określenie obszaru oddziaływania dokonano w oparciu o przepisy:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. W sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 69 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr z 2014r. poz. 1446)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. W sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. 2003r. Nr 47, poz. 401)

Obszar oddziaływania obiektu budowlanego

Istniejąca zabudowa oraz istniejące zagospodarowanie nie zmienią dotychczasowej funkcji o charakterze sakralnym. Obszar oddziaływania planowanej inwestycji nie wykracza poza granicę przedmiotowej działki nr 185 obręb Świeszyno.

Poszanowanie, występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich.

Realizacja przedmiotowej inwestycji nie powoduje ograniczenia dostępu do dróg publicznych i ciągów komunikacji pieszej osobom trzecim. Rozwiązania techniczne, usytuowanie budynku oraz sposób zagospodarowania terenu nie powodują uciążliwości związanych z emisją hałasu. Inwestycja nie narusza interesów osób trzecich.

Analiza oddziaływania obiektu kubaturowego:

Prowadzona inwestycja nie przyczyni się do zmiany dotychczasowych warunków użytkowania istniejących obiektów kubaturowych i zagospodarowania terenu.

Realizacja przedmiotowej inwestycji nie spowoduje zmian funkcji dominujących na sąsiadujących działkach a także nie wpłynie na wskaźnik intensywności zabudowy.

POWIATOWY OŚRODEK DOKUMENTACJI
GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ
W KOSZALINIE

Reprezentacja, opracowanie i zapewnienie
niezależnego dokumentu wymaganego w budownictwie
mowa w art. 10 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo
geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. Nr 30, poz. 183,
z późniejszymi zmianami).

7011-12-17
INSPEKTOR
Monika Bednarz

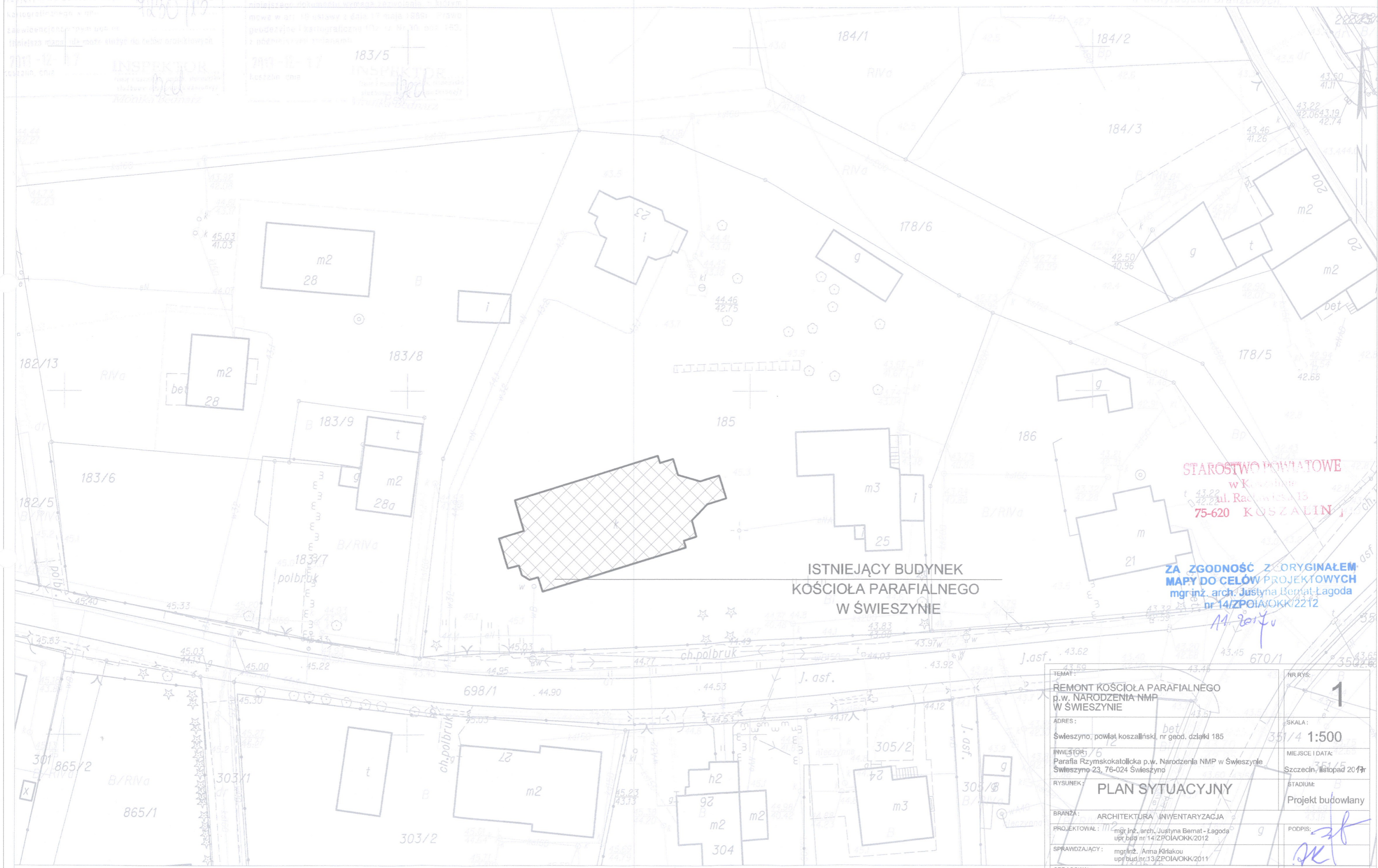
POWIATOWY OŚRODEK DOKUMENTACJI
GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ
W KOSZALINIE

Reprezentacja, opracowanie i zapewnienie
niezależnego dokumentu wymaganego w budownictwie
mowa w art. 10 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo
geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. Nr 30, poz. 183,
z późniejszymi zmianami).

7011-12-17
INSPEKTOR
Monika Bednarz

MAPA SYTUACYJNO-WYKONAWCZA
DO CELOW OPINIODAWCZYCH
SKALA 1:500

Wykonanie wykazanych na niniejszej
mapie przedzeń podziemnych, która
nie były zgłoszone do inwentaryzacji
które których brak jest informacji
w instytucjach branżowych

ISTNIEJĄCY BUDYNEK
KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
W ŚWIESZYNIE

STAROSTWO POWIATOWE
w Koszalinie
ul. Radwicka 13
75-620 KOSZALIN

ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM
MAPY DO CELOW PROJEKTOWYCH
mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łągoda
nr 14/ZPOIA/OKK/2212

11.2017

Sporządziła: Monika Bednarz

TEMAT: REMONT KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO p.w. NARODZENIA NMP W ŚWIESZYNIE	NR RYS: 1
ADRES: Świeszyno, powiat koszaliński, nr geod. działki 185	SKALA: 351/4 1:500
INWESTOR: Parafia Rzymskokatolicka p.w. Narodzenia NMP w Świeszynie Świeszyno 23, 76-024 Świeszyno	MIEJSCE I DATA: Szczecin, listopad 2017r
RYSUNEK: PLAN SYTUACYJNY	STADIUM: Projekt budowlany
BRANŻA: ARCHITEKTURA / INWENTARYZACJA	PODPIS: <i>[Signature]</i>
PROJEKTOWAŁ: mgr inż. arch. Justyna Bernat-Łągoda upr.bud nr 14/ZPOIA/OKK/2012	
SPRAWDZAJĄCY: mgr inż. Anna Kiriakou upr.bud nr 13/ZPOIA/OKK/2011	
OPRACOWAŁ:	

PRAWA AUTORSKIE ZASTRZEŻENIE! Copy rights reserved projekt ten jest chroniony zgodnie z art. 111 i nast. ustawy o prawie autorskim z dnia 4.11.1994r.